РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. Дж., четвер 7-го жовтня 1915. Ч. 118. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, October 7, 1915. No. 118.

НОВА ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Болгарія стає по стороні Німеччини і Австрії.

Німці полонили на північ від Ровна 2400 Москалів.

Страти Французів і Англійців оцінюють на 190.000 людий.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

ЗІРВАНЄ ДИППЛЬОМАТИЧНИХ ЗНОСИН МІЖ РОСІЄЮ А БОЛГАРІЄЮ.

ПЕТРОГРАД, 5. жовтня. — Росія зірвала нині всякі диппльоматичні зносини з Болгарією. Міністер для заграничних справ М. Сазонов оголосив, що М. Савінський, російський посол в Софії, зістав відкликаний.

Загально надіють ся, що вже протягом 24 годин обі сторони розпічнуть ворожі кроки. Росія є вповні приготована, щоби з великою силою вдарити на Болгарію.

БОЛГАРІЯ ЗОВСІМ НЕ ДАЛА ВІДПОВІДИ НА РОСІЙСЬКУ НОТУ.

ЛОНДОН, 5. жовтня. — По довшій нараді болгарського кабінету ухвалено зовсім не відповідати на ноту Росії.

ВОЄННІ ЦІЛИ БОЛГАРІЇ.

БЕРЛІН, 5. жовтня. — Зі Софії надійшла телеграма отсього змісту:

„Болгарський президент міністрів Радославов заявив перед представителями рядових партій отсе:

„Стоїмо в передодни війни. Ми мусимо боронити наших народних інтересів. Цілию війни буде відобрати нашим ворогам все те, що ми утратили в часі другої балканської війни".

ПОСЛИ ПРОЧИХ ДЕРЖАВ МАЮТЬ ОПУСТИТИ НЕБАРОМ БОЛГАРІЮ.

БЕРЛІН, 5. жовтня. — Тут панує загальне переконанє, що небаром також і посли прочих держав, які стоять по стороні Росії, зажадають від болгарського правительства своїх пашпортів.

РОСІЙСЬКА ФЛЬОТА ПОЯВИЛА СЯ ПЕРЕД БОЛГАРСЬКОЮ ПРИСТАНИЮ ВАРНОЮ.

БУКАРЕШТ (Румунія), 4. жовтня. — Дві сильні ескадри російської фльоти зближають ся до болгарської пристани Варни (над Чорним морем).

600.000 РОСІЙСЬКА АРМІЯ В ОДЕСІ ПРИЗНАЧЕНА ПРОТИ БОЛГАРІЇ.

БУКАРЕШТ, 4. жовтня. — Росія згромадила в Одесі 600.000 війска, готового до воєнних операцій проти Болгарії.

МАКЕНЗЕН НА ЧОЛІ 250.000 БАВАРСЬКОЇ АРМІЇ НАД ГРАНИЦЕЮ СЕРБІЇ.

БУКАРЕШТ, 4. жовтня. — Ґенерал Макензен обняв головну команду над німецькою армією, яка числить 250,000 Баварців.

Австрійці і Німці нагромадили над сербською границею около 2.000 гармат ріжного калібру.

З Лондона доносять, що Німці перенесли значну часть своїх сил з Росії на полудневий терен. Однак переміщеня так великих сил з одного боєвого фронту на другий, здаєть ся, є виключене.

ФРАНЦУЗИ ВИСАДИЛИ 70.000 ВІЙСКА В ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ (Греція), 5. жовтня. — В грецькій пристани Сальоніці (Солуни) Французи висадили 70.000 війска на поміч Сербії.

ГРЕЦІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ НАСИЛЬСТВА АНГЛІЇ І ФРАНЦІЇ.

АТЕНИ, 5. жовтня. — Грецьке правительство вислало протест до Франції, Англії і Італії проти насильства, якого вони допустили ся через висадженє війск на берегах Греції.

ГРЕЦІЯ МАЄ НАМІР ПОЗІСТАТИ НЕВТРАЛЬНОЮ.

АТЕНИ, 5. жовтня. — Грецький президент кабінету зрезиґнував зі свого становища.

Веніцельос, президент грецького кабінету, належав до сторонників Англії і її союзників. Резиґнацію Веніцельоса під ту пору уважають дальшою невдачею англійської диппльоматії на Балкані.

Є здогади, що Греція не візьме участи у війні по стороні Англії, але і надальше задержить невтральність.

ФРАНЦУСЬКІ ЧАСОПИСИ ВЗИВАЮТЬ СОЮЗНИКІВ ДО СКОРОГО ДІЛАНЯ НА БАЛКАНІ.

ПАРИЖ, 5. жовтня. — Французькі часописи, представляючи послідні події, які зайшли на Балкані, взивають Францію, Англію і Італію до скорого і могучого співділаня на Балкані. Вони домагають ся, щоби в як найскоршім часі вислати на Балкан 500.000 до 600.000 армію.

Часописи в острий спосіб осуджують поступованє Греції з причини її протесту проти висадженя війск в Сальоніці.

РУМУНІЯ ПОЗІСТАЄ ПОКИЩО ДАЛЬШЕ НЕВТРАЛЬНОЮ.

ЛОНДОН, 5. жовтня. — Часопись „Таймс" одержала з Букарешту телеграму отсього змісту:

„Президент міністрів Братіяно приймив на авдієнції депутацію опозиційної партії, яка домагала ся, щоби сейчас перевести мобілізацію війск, аби запобігти небезпеці окруженя Румунії неприятелями. Братіяно відповів, що мобілізація є злишна, бо від часу засіданя державної ради в минувшім році не зайшло нічого, що могло би вплинути на зміну невтрального становища Румунії".

150.000 СЕРБІВ ПОМЕРЛО НА ТИФ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 4. жовтня. — Др. Річард Стронґ, котрий через шість місяців провадив в Сербії ратункову акцію проти недуги тифу, стоячи на чолі віддїлу Американського Червоного Хреста, повернув вчера назад до Америки. Він заявив, що Сербія вже вільна від сеї недуги та що санітарні відносини в тім краю значно поправили ся.

Між иншим сказав він, що на самий тиф померло в Сербії 130.000 до 150,000 людий.

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

НІМЦІ ПОЛОНИЛИ НА ВОЛИНИ ЗНОВА 2.400 МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 4. жовтня. — Воєнні операції на Волини розвивають ся дальше з добрим успіхом.

Урядовий звіт німецького штабу звучить:

„По розбитю російських війск коло Сарнів і по невдачних нападах Москалів на північ від сеї місцевости, неприятель з малими вимками зовсім опорожнив західний берег Корміна (? — Гориня). Число Москалів, полонених німецькими військами, зросло до 2.400".

Місцевість Сарни лежить на північ від російської кріпости Ровна, на правім березі ріки Гориня.

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА БОМБАРДУЮТЬ ЗОВНІШНІ ФОРТИ ДИНАБУРҐА.

БЕРЛІН, 4. жовтня. — Німецькі війска з трох сторін зближають ся до Динабурґа (Двинска): від полудня, заходу і північного заходу.

Урядове донесенє подає отсї вісти:

„Німецькі війска при помочи сильного гарматного огню переломили послідну оборонну лінію Москалів і розпочали бомбардувати зовнішні укріпленя Динабурґа".

МОСКАЛІ ПРИЗНАЮТЬ, ЩО НІМЦІ ОСТРІЛЮЮТЬ ВЖЕ ЗЕЛІЗНИЧИЙ ШЛЯХ РИҐА-ДИНАБУРҐ.

ПЕТРОГРАД, 4. жовтня. — Урядовий російський рапорт доносить:

„Німцям удало ся на лінії між Риґою і Динабурґом зближити ся до ріки Дини. Вчера при помочи далеконосних гармат німецька артилерія острілювала зелізничий шлях, який веде з Риґи до Динабурґа".

Зелізничий шлях Риґа-Динабурґ іде вздовж східного берега Дини, у віддаленю всего кілька миль від ріки.

НА БОЄВІЙ ЛІНІЇ В РОСІЇ ПАНУЄ СПОКІЙ.

БЕРЛІН, 5. жовтня. — Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„На східнім терені війни в Росії і Галичині переминув вчерашний день без жадних важнїйших битв та змін".

НІМЦІ І АВСТРІЙЦІ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НА ЗИМУ БОЄВУ ЛІНІЮ В РОСІЇ.

ЛОНДОН, 5. жовтня. — В англійських військових кругах панує переконанє, що воєнні операції на терені в Росії зближають ся вже до кінця.

Німецькі та австрійські війска роблять вже приготовленя коло укріпленя боєвої лінії на зиму.

Зимова боєва лінія буде іти вздовж лївого берега ріки Дини, відтак попри довгий ряд озер аж до горішного Німену, відси попри Барановичі дальше на полудне, на схід від Пінска до Припети. На Волини буде становити боєву лінію ріка Стир і Іква, а в Галичині ріка Серет і Дністер.

Не є однак виключене, що в поодиноких місцях прийде ще до льокальних битв, о скільки на се позволить осінна пора року.

ФРАНЦУСЬКІ ҐЕНЕРАЛИ В ГОЛОВНІЙ КВАТИРІ ЦАРЯ.

ПЕТРОГРАД, 4. жовтня. — Французька спеціяльна військова комісія під проводом ґенерала Л. д'Амада прибула до головної воєнної кватири царя.

Вже від довшого часу ходила чутка, що французькі і англійські офіцири мають обняти головну команду над російськими військами.

НЕЩАСНЕ ПОЛОЖЕНЄ ПОЛОНЕНИХ НА СИБІРИ.

САН ФРАНЦІСКО, КАЛ., 4. жовтня. — Джордж Фолкман одержав від члена ратункового комітету в Тієнтсіні (в Хінах) телеграму отсього змісту:

„Оголоси у всіх часописях, що 200.000 полонених Німців і Австрійців, які находять ся під ту пору на Сибіри, не мають зовсім ні плащів ні коців до накриваня. Потреба велика. Ратунок конечний. Посилати впрост на адресу американського консуля у Владивостоці, заграничний відділ".

РОСІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО А ЖИДІВСЬКА СПРАВА.

БЕРЛІН, 4. жовтня. — Насильства в Росії супроти жидів відбувають ся без перестанку дальше помимо ріжних запевнень, що положенє жидівського населеня поправило ся. Дійсність однак показує, що нещастє і нужда серед жидів в Росії є страшні. Сотки тисячів жидів буквально гинуть з голоду.

Російське правительство через цілковите знищенє жидів наміряє полагодити жидівське питанє.

В ЧАСІ ЗАВОРУШЕНЬ В МОСКВІ ЗНИЩЕНО МАЄТОК НА СУМУ 38 МІЛЇОНІВ РУБЛІВ.

МОСКВА, 1. жовтня. — Остаточний звіт, який представляє шкоди, заподіяні в Москві на днях від 9—12 червня, предложила управа міста центральному російському правительству.

В часі тих заворушень ранено загалом 392 людий і підложено 61 огнів. Шкоду, заподіяну в приватнім маєткови поодиноких осіб, оцінюють на 38 мілїонів рублів, з чого лише 6 мілїонів рублів припадає на маєтки німецьких і австрійських горожан. Не вчислено тут ще страт, які потерпіли 112 купецьких фірм і 59 власників домів.

Управа міста звертаєть ся до російського правительства зі запитом, що оно думає в справі поконтя страт пошкодованих.

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬҐІЇ.

НІМЦІ ЗДОБУЛИ НАЗАД ВАЖНІЙШІ СТАНОВИЩА.

БЕРЛІН, 5. жовтня. — Головна німецька кватира доносить:

„На північ від Льєс англійські війска перевели напад на наші укріплені становища. Напад відбито з великими стратами для неприятеля. Крім убитих і ранених Англійці стратили також 80 людий в полонених.

„Наші війска здобули назад утрачені окопи на північний захід від Живенші. Притім ми здобули 4 машинові кріси.

„В Шампанії неприятель розпочав сильне бомбардованє наших становищ коло Суен. Однак огонь нашої артилерії унеможливив Французам наступ.

„На прочій боєвій лінії панує розмірно спокій".

СТРАТИ ФРАНЦУЗІВ І АНҐЛІЙЦІВ ОЦІНЮЮТЬ НА 190.000.

БЕРЛІН, 5. жовтня. — Додаток до вчерашного урядового звіту звучить:

„Ґенерал Жофр мав намір змусити до відвороту німецькі війска на цілій боєвій лінії, довгій на 525 миль. Тимчасом йому удало ся се лише на лінії 15 миль.

„Страти Французів в убитих, ранених і полонених після найнизшого оціненя числять 130.000, а страти Англійців 60.000 людий, підчас коли страти німецьких війск числять заледви пяту часть страти неприятеля.

„Того рода успіхи при помочи фабрик оружя і амуніції цілого сьвіта, включно Злучених Держав, навіть при найсильнїйшій уяві годі чейже називати сьвітлими побідами".

Урядові рапорти з Лондону і Парижа подавали первісно страти Німців на 40.000. Лише приватні кореспонденти оцінювали страти Німців на 120.000, а деякі навіть на 200.000.

Відобранє Німцями становищ, які вони втратили в перших днях наступу союзників, сьвідчить, що їх страти мусіли бути дуже тяжкі, коли не були всилі удержати ся на занятих становищах.

ФРАНЦУСЬКІ РАПОРТИ ДОНОСЯТЬ ЛИШЕ ПРО НЕЗНАЧНІ БИТВИ.

ЛОНДОН, 5. жовтня. — Звіт французького головного штабу доносить, що в послідних днях не зайшли на боєвій лінії жадні важнїйші зміни:

„В Шампанії відбуваєть ся сильна перестрілка артилерії.

„На прочій боєвій лінії панує хвилевий застій у воєнних операціях".

Англійський урядовий звіт признає, що Німці коло Суше і Живенші відобрали утрачені становища.

ПРИГОТОВАНЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ.

„УКРАЇНСЬКА РАДА" В НЮ ЙОРКУ ПРОСИТЬ ВСІХ ДЕЛЕҐАТІВ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ НА ЗАСІДАНЄ, КОТРЕ ВІДБУДЕТЬ СЯ ДНЯ 10-ОГО ЖОВТНЯ С. Р., О ГОД. 2-ГІЙ ПОПОЛУДНИ В ШІЦЕН ГАЛ, Ч. 12 СТ. МАРКС ПЛЕЙС В СПРАВІ МАНІФЕСТАЦІЙНОГО ПОХОДУ ДНЯ 30-ОГО ЖОВТНЯ С. Р.

Петро Задорецький, голова;
Павло Петрів, секретар.

ВИБИРАЙТЕ ПОСЛІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ СОЙМ.

Німецько-австрійська армія здобуває від Росії український край, Волинь, а на австрійській Україні села попалені і наші братя гинуть з голоду. Що у такім часї повинні робити українські імїґранти в Злучених Державах?

Я піддаю під ласкаву увагу американських Українців, що вони замісць сварити ся по ґазетах, повинні більше енерґічно **організувати поміч для старого краю.**

Двоякої помочи просить наш старий край. Перше, нашим братям треба хлїба. Друге, Україна жде, чи не відізветь ся їй на поміч і на оборону голос з невтральних країв.

Ті дві задачі такі трудні, **що всїм стане роботи, хто лише хоче робити.** І збірка гроший для зрабованої і спаленої Галичини і аґітація за вольностию цїлої **України**, аґітація, яку треба повести у сьвітовій і передусїм анґлїйсько-американській пресї — обі ті справи можуть бути з'орґанізовані всїми американськими Українцями спільно, без огляду на партії. Але такої спільної орґанїзації нема; за те є у Філядельфії „Руська Рада", вибрана делеґатами гр.-кат. церковних громад, а у Ню Йорку єсть Передсоймовий Комітет, вибраний делеґатами сьвітських товариств (запомогових, політичних і просьвітних) а іменно: Українського Народного Союза з Джерзи Сіти, Руського Народного Союза зі Скрентону, „Гайдамаків" з Трентону, „Згоди Братств" з Олифанту і українських соціялїстичних товариств з Ню Йорку, Нюарку, Дітройт і т. д. і товариства „Нова Україна", котре для ідеї відродженя України єднає російських Українців без ріжниці на партійні переконаня. З церковних орґанїзацій заступлені у Передсоймовім Комітеті тільки українські пресбітеріянські церковні громади. Українські униятські церковні громади не прислали анї одного делеґата, хоч так само були пропрошені як всї инші орґанїзації. Православні церковні громади не мають заступників у Передсоймовім Комітетї через те, що Українцї греко-католики дотепер все уважали, що унія і Україна то одно і православні так боять ся рідної вітчини України, як чорт сьвяченої води.

Сей Передсоймовий Комітет взиває всї українські сьвітські льокальні товариства, щоби вони післали по одному делеґатови на Український Сойм, котрий відбудеть ся дня 30. жовтня в Ню Йорку. Українських гр.-кат. церковних громад не взиваємо до вибору делеґатів на Український Сойм, бо вони не прислали заступників на передсоймову нараду і коли мимо того ще раз були прошені на руки епископа, щоби взяли участь в Соймі, епископ дав відповідь, що він сам і громади не возьмуть участи, і він сподіваєть ся, що сьвященики також відмовлять ся.

Розумієм, що одною з причин тої відмови єсть та обставина, що у гр.-кат. церкві в Злучених Державах є не лише Українці, але і деякі Мадяри і дуже многі люди, котрі, хоч Українці з роду і з раси, але — задля браку просьвіти і задля недостачі політичного руху **ще не сьвідомі того, що Україна єсть національність осібна** і від угорської і від російської. Тому, що українські католицькі церковні громади офіціяльно не беруть участи в Українськім Соймі, не кличемо вже й протестантських церковних орґанїзацій.*) Таким способом перший Український Сойм у Злучених Державах буде опертий тільки на сьвітських товариствах; то значить, тільки **сьвітські** товариства будуть вибирати послів, але очевидна річ, що послами можуть бути і сьвітські і духовні люди. (Се поясненє можна розуміти по доброму, як читач має добру волю; як читач замісць доброї волї має „файтінґ спіріт", то прошу так розуміти, що ми „кидаємо публичну образу в лице нашому сьвященству").

Що Український Сойм буде робити? Він повинен з'єднати ті українські орґанїзації, котрі для добра української справи, бодай на час сеї війни, готові призабути приватну і партійну суперечку.

Український Сойм повинен бути великою демонстрацією і подати до відомости Американцям-гостям і американським ґазетам, хто ми є, чиї сини, чиїх батьків і за що закуті — і забуті.

Український Сойм повинен дати товчок до ліпшої публичної роботи на українській іміґрації у сїм краю і показати, як ту роботу робити.

Український Сойм проголосить теж вибір Загального Українського Комітету, котрий до тої роботи візьметь ся.

Загальний Український Комітет повинен бути вибраний народом і повинен складати ся з людий з усїх ґруп. Тому взиваємо всї українські сьвітські льокальні товариства, щоби вибрали членів Загального Укр. Комітету з лїсти кандидатів, котрих пропонують наші головні (центральні) орґанїзації. Ся лїста вже вислана усїм сьвітським головним (центральним) орґанїзаціям і вони передадуть її льокальним товариствам. Для поясненя зазначуємо, що передсоймова нарада тому признала два місця соціялїстичним льокальним товариствам, котрих є около 30, бо одні з них належать до соціялїстичної партії, а другі до (революційної) соціялїстичної робітничої партії. Пресбітеріянським церквам признано було місце в Загальнім Українськім Комітеті, але воно відпало, як по відмові гр.-кат. орґанїзацій рішено, що Сойм і Комітет будуть вибрані тільки **сьвітськими** орґанїзаціями.

Російським Українцям признано два місця, бо вони не тільки не стоять осторонь від галицької української роботи, але щораз більше єднають ся до неї і власне недавно в Ню Йорку зробили дуже удачне і велике віче для протесту проти царської полїтики на Україні.

Угорські Українці або уважають себе членами угорської нації або, хоч почувають ся до національної єдности з галицькими, то так боять ся України, що для спільної роботи з ними ми мусїлиб вирікати ся нашого імени. Того ми не можемо зробити.

В сю вікову хвилю, коли Україні дуже важно, щоби сьвіт знав, що вона Україна а не Росія, і щоби сьвіт відчув, що **австрійські Русини і російські Малороси хочуть свободи яко українська нація**, ми не можемо забувати, як наша 35-мілїонова вітчина називаєть ся.

* * *

Єсть питанє, у якім відношеню Український Сойм і Комітет будуть до Руської Ради у Філядельфії. Загальний Український Комітет буде політичний, а Руська Рада церковно-політична. Загальний Український Комітет буде загально український, а Руська Рада спеціяльно австро-угорська, бо російська Україна у ній не заступлена. Ті обі орґанїзації мають ріжний склад і ріжні цїли. **Ті обі орґанїзації при добрій волї можуть робити побіч себе, не витрачуючи часу і сили на полєміку. Поділїм працю і покажім, хто більше зробить: хто більше збере гроший на ратунок старого краю і хто більше приєднає американсько-анґлїйську і чужомовну пресу для української справи.**

Я не буду дивувати ся, як Руська церковно-політична Рада збере більше жертв, але не в гнїв сказавши, вона ще дуже мало зібрала, як возьмемо на увагу, що у ній робить так богато независимих і добре ситуованих сьвящеників. Дотепер ще не було чути, щоби котрий гр.-кат. парох у Злучених Державах дав тисяч долярів на відбудованє ограбленої Галичини. Як би я був таким парохом, я позичив би і дав би, а як би був епископом, то позичив би і дав би десять тисяч. Дальше не в гнїв сказавши, Руська Рада і те укр. сьвященство, котре у ній працює, аж дивно, як мало зробили для осьвідомленя американської преси про українське відродженє. Де є ті многі статї про Україну, написані по анґлїйськи тими многими Українцями сьвящениками, котрі знають анґлїйську мову? Де є ті політичні письменники-Американці, котрих сусїди сьвященики поінформували про російську і польську неволю і про українську визвольну боротьбу? Де є та поміч для видавництв в анґлїйській мові для ширеня відомости про Україну?

Люди, котрі роблять для Українського Сойму, видали три брошури заходом і накладом Української Народної Ради в Америці. Хоч такі брошури є за мала річ для американської преси і трудно жадати, щоби про них писали анґлїйські американські часописи, то без сумніву навіть найменьша брошура про українську справу робить своє діло. Ми маємо докази, що многі образовані Американці звернули увагу на опис України, даний професором львівського університету д-ром С. Рудницьким у книжочці „The Ukraine and the Ukrainians". Ми робимо заходи, щоби більшу книжку, яка власне друкуєть ся, зауважали і американські читачі і преса. Ся книжка містить статї про українську неволю і визвольну боротьбу, писані американським письменником Едвіном Беркманом, професором познаньского університету Отоном Гічом, австрійським парляментарним послом Карлом Ляйтнером, професором Грушевським, адвокатом Семеном Полоком і т. д. На кошт видавництва зложили ся дві орґанїзації: Український Народний Союз і Руський Народний Союз.

Дальше, люди, котрі працюють для Сойму, причинили ся до заложеня "Лїґи справедливости і свободи", в якій єднають ся іміґранти з усїх тих народів, котрі не мають власних держав в Европі. Ся Лїґа має за цїли аґітацію за національною свободою для всїх поневолених народів. Американські Українці повинні поперти сю роботу, бо як ми скажемо, що хочемо свободи не лише для України, але й для Фінляндії, Польщі, Литви і т. д., то американська публична опінія скорше нас зрозуміє.

Наконець прилагоджено політичний процес, котрий, як анґлїйські ґазети показують, зверне увагу на українську боротьбу проти польської аристократії і проти замаху царя на Галичину.

У тім напрямі Сойм і Комітет будуть дальше робити, **але єсть такі задачі, котрі церковно-політична „Руська Рада" у Філядельфії потрафить лїпше виконати ніж політичний „Український Комітет".** Епископ і сьвященики, котрі орґанізують роботу „Руської Ради", певно мають впливових і богатих приятелів між Американцями-католиками, котрі не пожалують дати помочи католицькій Галичині, погибаючій з голоду, як їх помочи попросить католицька „Руська Рада", пригадуючи, що Американці-протестанти з „Крішчен Геральд" дали 12.500 долярів на руки посла Романчука.

Користаючи зі свойого чисто католицького становища, „Руська Рада" очевидно не дасть випередити ся „Українському Комітетови" у приєднаню офіціяльного католицького сьвіта для справи визволеня України з огляду на вагу, яку українська воля буде мати для свободи гр.-кат. церкви. Як би ті всї великі ґазети, котрі стоять під впливом католицької єрархії як в Америці так в Німеччині, піднесли голос в обороні бодай автономії України, то про український нарід знав би цїлий сьвіт.

На жаль, дотепер католицька сьвітова преса дуже мало інформована про українську справу, хоч будучність католицької віри у східній Европі вимагає визволеня українських країв зпід переваги Москви.

Католики Айриші у Злучених Державах мають велике значінє і могли би мати зрозумінє справи поневолених народів, бо їх старий ірляндський край довго боров ся за „гом-рул". Як би філядельфійська „Руська Рада" запізнала їх з боротьбою за український „гом-рул", то таку працю кождий оцінить.

Недавно писала ґазета „Івнінґ Мейл", що львівський польський архиепископ Більчевський був у російськім арешті, але американські католики при помочи президента Вілсона освободили його. Чому президент Вілсон не мав би вмішати ся за митрополитом Шептицьким?

Роботи єсть богато, більше ніж робітників. Поділїм працю і робім у добрий час.

Мирослав Січинський.

Ню Йорк, дня 1. жовтня, 1915.

ФОНД ОБОРОНИ МИРОСЛАВА СІЧИНСЬКОГО.

6. Елізабетпорт, Н. Дж. Товариство „Український Сокіл" жертвувало $15.00
7. Дітройт, Міш. Мария Блащук і Андрій Блащук жертвували по $1.00. — Разом $2.00
8. Рочестер, Н. Й. Андрій Войчишин жертвував $1.00
9. Ню Йорк, Н. Й. Маруся Піщаківна жертвувала $1.00
10. Байон, Н. Дж. Іван Копитко жертвував $1.00
11. Скрентон, Па. Д. Бориско жертвував $1.00
12. Ню Йорк, Н. Й. Теодор Дубас жертвував $1.00
13. Джерзи Сіти, Н. Дж. Николай Вашлавський і Гнат Гаврилюк жертвували по $5.00, а Дмитро Чосник $2.00. — Разом $12.00

Николай Вашлавський взиває своїх краянів з Філядельфії, а Гнат Гаврилюк своїх краянів зі Стейтів і з Канади до зложеня жертв на сю патріотичну цїль.

14. Ню Йорк, Н. Й. На хрестинах у п. Николая Хоми зложили на руки п. Антона Пасїчника: А. Пасїчник $5.00; П. Пасїчник $2.00; М. Хома, К. Панькіна, І. Палій, Г. Васильків, Н. Янчицький і Е. Бабурка по $1.00; Ц. Васильків 50 цнт.; В. Гурко 25 цнт. — Разом $13.75
15. Ранкін, Па. На руки п. Юрка Дрогомирецького жертвували: Юрко Дрогомирецький $1.50; Николай Дрогомирецький, Михайло Вовчук, Василь Дрогомирецький, Василь Кушнір і Михайло Кушнір по $1.00. — Разом $6.50

Всї ті жертводавці походять з місточка Єзупіль, повіт Станиславів (Галичина).

16. Ню Гейвен, Конн. У п. Павла Василика жертвували (гроші зібрав, оплатив пересилку і надіслав до „Свободи" п. Василь Ковальчук): Василь Ковальчук $2.00; Павло Василик, Іван Скрипник і Юрко Ковальчук по $1.00. — Разом $5.00
17. Бавнд Брук, Н. Дж. На хрестинах у п. А. Мотики жертвували на руки п. С. Козевича: С. Козевич, І. Лінович, А. Мотика, П. Гуляк, П. Лінович і І. Мотика по 50 цнт.; Н. Гурин, П. Худик, І. Дацюк і Т. Перчишин по 25 цнт. — Разом $4.00
18. Ранкін, Па. Михайло Сенків жертвував $2.00

Сума оголошена в сїм числі „Свободи" виносить $65.25

Оголошено в ч. 116 „Свободи" $173.00

ЗАГАЛЬНА СУМА $238.25

Всї жертви на повисшу цїль просимо посилати на адресу касієра Комітету оборони М. Січинського:

Andrew Sawka,

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Комітет оборони Мирослава Січинського просить всї українські часописи о передрук сеї збірки.

БЮРО ДЕЛЕҐАЦІЇ ЗАГАЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ З ВІДНЯ.

ДЛЯ УСПОКОЄНЯ ПУБЛИЧНОЇ ОПІНІЇ.

З уваги, що в деяких американських українських часописях появили ся тривожні вісти, неначе би Загальна Українська Рада у Відни не стояла на сторожи народних інтересів і увійшла в тайні зносини з Колом польським, подаю до загальної відомости, що такі і тим подібні донесеня походять від людий злої волї і є лишені всякої реальної основи. На підставі найновійших, зовсїм достовірних інформацій, можу ствердити, що З. У. Рада розвинула якраз тепер незвичайно **енерґічну діяльність на окупованих українських територіях**, починаючи від Люблина, Берестя литовського і Пінська аж до боєвої лінії на Поділю і Волини. Ся діяльність спрямована на національно-політичне осьвідомленє українського селянства, орґанізацію української адміністрації, українське шкільництво і т. п.

З другої сторони не занедбує З. У. Р. і наших правно-державних аспірацій, вносячи до відповідних чинників меморіяли, петиції, представленя і т. и.

Зокрема **в справі наших відносин до будучої Польщі** внесла З. У. Р. в серпни 1914. основно оброблений і вичерпуючий меморіял до австрійсько-угорського і німецького правительства, який вказує, що наша народна репрезентація, мимо тяжких відносин, ні на волос не відступає від наших основних національних домагань, причім вказує також на небезпеку для цїлої Европи із-за евентуального недоцїнюваня значіня українського проблєму. Що ся робота Загальної Української Ради вінчаєть ся успіхами, пізнати по голосах чужинецької преси і в Европі і в Америці, які обговорюють українську справу цїлком з точки наших інтересів.

Українська суспільність в Америці може бути зовсїм спокійна за діяльність З. У. Ради у Відни і з тим більшою енерґією повинна сповнити свій обовязок в загально народних справах.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 1. жовтня 1915 р.

Др. С. Демидчук,
делеґат З. У. Ради.

ГАДКИ ПІД ПОРУ.

(Значінє процесу Мирослава Січинського. — Протест проти влученя українських земель до будучої Польщі. — Сойм).

(Стаття надіслана).

Тому 7 лїт нашим братям у старім краю так дала ся у знаки галицька неволя і москвофільська зрада; тілько назбирало ся столїтної кривди; така була безкарність у галицьких правителів і така зневага для всїх прав нашого народу, що навіть нашим многотерпеливим братям перебрала ся в щерть міра терпеливости — і польський намісник Галичини **граф Андрій Потоцький улав з руки Українця.**

Як прийшла про те відомість, американські Українці не відрекли ся тої справи, але явно і голосно на вічах і в часописях заявляли, що за кривди українського народу постигла смерть Андрія Потоцького, для протесту, для перестороги і яко кара за те намірене убийство, яке нам польська шляхта і польські урядники лагодили, і за те ломанє всїх божих і людських прав, якого вони на нашім народі допускали ся.

Хоч далеко зі Львова до американських фабрик, то наше серце почуло, що там за морем на нашій прадідній земли дивні річи наступають, коли наші батьки і братя кровавою розправою боронять вольности України.

Якої то вольности і якої свободи хотіли?

Вони не чужого бажали. Вони не йшли анї на польську анї на московську землю і не казали: то наше. Вони з поконвіку того добивали ся, чого кождий нарід хоче для себе. Східна Галичина жадала, щоби анї польський анї московський урядник над нею не панував, щоби наша земля сама собі була господарем, щоби у нашій хатї була наша правда і воля. Але граф Потоцький в імени малощо не цїлої Польщі тій нашій свободі все перечив; конституцію австрійської держави, під якою і Поляки і Українці могли би були в згоді жити, потоптав; тим урядникам, котрі кровю наших виборців печатали вибори польських дідичів на українських хлопських послів, давав свобідну руку; на наші протести відповідав, що пішле на нас австрійські реґіменти, щоби наші власні сини нас вистріляли — і наконець зробив тесаме, що його прадїди робили: **згодив ся продати нас цареви, щоби дістати автономію для Варшавської Польщі.** То було 1908 року. За те зґинув Потоцький. Ми знаємо, що його надія була — помогти Польщі, так як у нашого народу є надія і щоракрішша воля, щоби — не дати ся ані Польщі ані Москві ані нікому.

Ріжниця лише в способах. Коли Поляки хотять помогти свому народови чесний спосіб і не зі шкодою для другого народа, то проти сього ніхто нічого не може мати. Але ґраф Потоцький таксамо як і богато инших Поляків, особливо польська шляхта, — ішли иншою дорогою.

Як ми тепер нагадуємо те, що стало ся у Львові 1908 року, то на те є инша причина ніж наруга над убитим.

Ми відновляємо рану, бо вона сама ранить ся і грозить нещастєм обом націям: і польській і українській.

Та всесьвітна війна, котра між иншим тому ведеть ся, що Росія хоче, щоби вся Україна належала до Росії; — та страшна війна може принести галицькій Україні те, проти чого наші предки пятьсот лїт били ся, а іменно: **прилученє до Польщі.**

Не лише, що польські політики тим побивають ся і в Австрії і в Німеччині, але навіть чужі безсторонні люди, котрі пишуть про Галичину, кажуть, що чи Росія чи Австрія виграє, то може так стати ся, що цїла Галичина буде прилучена до будучої польської держави.

Ми всї знаємо, чого українська частина Галичини сподівала ся і все ще жде; знаємо, за що цьвіт нашого народу клав і кладе буйні голови в боротьбі з російською армією.

Чи за те, щоби Перемишль і Коломия були під польським королем? Як би ми того хотіли, то нас наші дїти і правнуки в гробі проклєнуть.

Ні, Українці жадали і жадають **розлуки з Польщею.** Кожда українська партія з серця бажає Полякам, щоби на корінній польській земли у Тарнові, у Кракові, Варшаві і у Познаню повстала самостійна польська держава, але всїми силами і всїми способами ми боронили ся і будемо боронити ся проти того, щоби до Польщі належала східна Галичина.

Тут, у вільнім краю Вашінґтона ми українські еміґранти й американські горожани погодім для сеї спільної справи всї наші ріжниці, разом піднесім голос і даймо сьвітови знати, що східна Галичина **не хоче** бути польським краєм. Даймо сьвітови знати, що в імя справедливости, в імя демократії і в імя мира між польською і українською нацією — **східна Галичина не може бути польським краєм.**

Без братовбийчої боротьби східна Галичина **не буде** польським краєм.

Східна галичина і західна Буковина разом з російською Україною повинні становити самостійну державу. Того вимагає поступ і мир в Европі.

Східна Галичина і західна Буковина — як би до заложеня української держави тепер не прийшло — повинні мати таку самоуправу в Австрії, яку має наприклад Пенсильвенія в Америці. Того вимагає вже нинїшна австрійська конституція.

Російська Україна, — як би до заложеня української держави тепер не прийшло — повинна мати таку самоуправу як Канада. Того вимагає угода, яку зробив гетьман Богдан Хмельницький 1654. року з царем Алексїєм.

Але жадне право і жадна міжнародна угода не піддала і не піддає Лемківщини, Бойківщини, Гуцульщини, Покутя, Львова і Поділя — під власть польської корони.

Як то станеть ся, то у східній Галичині буде бунт.

Тим, що будуть рішати про будучність Галичини, належить ся пересторога. Ті, що розуміють долю поневолених народів, най почують наш клич о поміч.

Ми американські іміґранти і горожани українського походженя однодушно протестуємо проти евентуального прилученя східної Галичини до будучої Польщі.

Ми знаємо, що тим протестом ми висловлюємо теж протест наших братів в старім краю.

Щоби сьвіт довідав ся, що наш протест має рацію, ми вказуємо на процес Січинського, — котрий власне ведеть ся на Еліс Айленд, — яко на примір, як галицьким Українцям жило ся під властю польської шляхти — ще недавно.

Ми не хвалимо Січинського, але боронимо.

*) Се дуже ясно було зазначено у поясненю до протоколу передсоймової наради.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, 0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других країв: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

Те, що він зробив, най не повторить ся між польським і українським народом!

Щоби се не повторило ся, українська часть Галичини мусить бути відлучена від землі польської. Ми взиваємо польських демократів тут і в старім краю, най вони отверто заявлять ся проти польонізації східної Галичини. Польські демократи не повинні мовчки дивити ся, як би при освободженю Польщі відбирано Україні одинокий, бодай трохи свобідний край. Польські демократи не повинні годити ся на те, щоби 4 міліони українських мужиків жертвовано для інтересу півтора тисячі польських дідичів і кількох міст, де є польська більшість.

Сю справу мусить піднести також недалекий **Український Сойм в Ню Йорку.**

Обовязком Українців американських — як у Злучених Державах так і в Канаді є використати сю нагоду для піднесеня грімкого протесту проти прилученя східної Галичини, а навіть хоч би і малої частини нашої землі до нової польської держави, яка могла би повстати по війні.

Ті дві справи з теперішної великої хвилї — процес Мирослава Січинського і недалекий Український Сойм в Ню Йорку вже тим принесуть велику користь українській народній справі, коли послужать за трибуну голосного протесту перед широким сьвітом проти піддання наших земель під польську неволю.

Свій.

ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

(На ранених і вдови та сироти по убитих.)

30. **Пітсбург, Па.** Данило Баран $1.00; Иосиф Рон, Васько Висятицький і Петро Бореба по 50 цнт. — Разом $2.50

31. **Савт Ст. Пол, Мінн.** Михайло Кузляк жертвував $1.00

32. **Гансборо, Н. Д.** І Лукавецький жертвував $1.00

33. **Джерзи Сіти, Н. Дж.** Дмитро Чосник жертвував $1.00

Сума оголошена в сім числї „Свободи" виносить $5.50
Оголошено в ч. 116 „Свободи" $245.07

ЗАГАЛЬНА КВОТА $250.57

ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

596. **З місцевости Y** прислали на фонд визволеня України слїдуючі добродії: панї Линкова і Андруховичева, панове В. Саєстун, І. Карпінка, І. К. Рибчук, Я. Бабин, Іл. Лоточинський, Я. Рибчинський і П. Самець по $1.00; Із. Рибчинський, М. Темницький і П. Богонос по 50 цнт.; дрібна збірка 50 цнт. — Разом $11.00

597. **Ню Йорк, Н. Й.** Теодор Дубас зібрав на голодуючих в старім краю: дня 19. вересня с. р. на хрестинах у п. П. Хомова $2.00; дня 26. вересня с. р. на весїлю у п. Ю. Оспістого $1.50. — Разом $3.50

598. **Ню Йорк, Н. Й.** На бідних голодуючих в старім краю жертвували: Єлисавета Дуссель і Юлїя Лїськевичівна по $1.00. — Разом $2.00

599. **Моубрей, Н. Д.** Іван Бельбас жертвував на Фонд визволеня України $1.00

600. **Савт Ст. Пол, Мін.** Михайло Кузляк жертвував на вдови і сироти в старім краю $1.00

601. **Франкфорд Гайтс, Іла.** Олекса Білигродський жертвував на Фонд визволеня України $1.00

602. **Шамокін, Па.** Алексій Шаршонь жертвував на Фонд визволеня України, на бідні вдови і сироти і на українські школи в старім краю $6.00

603. **Фултон, Н. Й.** Дальші жертви на фонд бідних вдів і сиріт у старім краю: На весїлю у п. Стефана і Теклї Демчук п. Дмитро Коваль попросив присутних гостий, аби памятали і о рідним краю, а переважно о тих бідних вдовах та сиротах по поляглих жовнірах у теперішній війнї. Жертвували на сю цїль слїдуючі добродії: Стефан Демчук (п. Молодий) $1.00; Текля Демчук (п. Молода), Мих. Кляц і Дмитро Коваль по 50 цнт.; Катерина Скобяк, Андрій Іваницький, Іван Фіцковяк і Іван Демчук по 25 цнт.; Петро Кляц і Іван Куц по 10 цнт. — Разом $3.70. — На хрестинах у п. Івана Демчука дня 30. вересня с. р. п. Дмитро Коваль попросив гостий до жертви на фонд вдів і сиріт у старім краю. Жертвували отсї добродії: Іван Демчук і Франко Циганович по $1.00; Ігнатій Дрозда і Дмитро Коваль по 50 цнт.; Руля Данильчак, Марія Попик, Катерина Бура і Марія Яблонська по 25 цнт.; Василь Дрозда і Іван Куц по 10 цнт. — Разом $4.20. — Дальша збірка по хатах: Мих Аронюк (шторник) і Гриць Поповняк по $1.00; Марія Миськів, Стефан Поповняк, Мих. Лобур (Тиньків) і Стефан Дробій по 50 цнт.; Ядвоха Лушна, Іван Герман, Стефан Гриб, Стефан Деркач, Іван Дзапка, Гриць Лобур, Мих. Лобур (Давидів), Дмитро Носій, Андрій Мельниченко, Дмитро Оленський, Сенко Тисьонкий і Ігнатій Соколовський по 25 цнт.; Настя Поповняк 10 цнт. — Разом $7.10. — Загалом зібрано $15.00

Всїми збірками заняв ся п. Дмитро Коваль. Всїм жертводавцям в імени бідних вдів і сиріт у старім краю складаєть ся сердечну подяку. Гаразд!

Від Редакції: Повисша збірка з Фултон вказує наглядно, що може зробити одиниця при добрій і щирій волі. Ми думаємо, що таких патріотів як п. Дмитро Коваль є в Фултон доволї значне число, бо коли вони жертвують самі на народні цїли, то можуть до свого благородного дїла і инших своїх родимців заохотити. Не жалуйте, дорогі Братя і Сестри, своїх центів на бідні вдови і сироти в старім краю. За Вашу жертву для наших нещасливих земляків у нашій старій вітчинї Вам Бог стократно нагородить, а обдаровані Вами вдови і сироти будуть Вас до кінця свого житя благословити.

Процент за вересень 1915 $1.64

Сума оголошена в сім числї „Свободи" виносить $42.14
Оголошено в ч. 116 „Свободи" $22.456.95

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $22.499.09

Доповнене: В 109. числї „Свободи" (з 16. вересня с. р.) була поміщена збірка з **Сиракюз, Н. Й.,** (ч. п. 551) в загальній квоті **$12.00.** Сї гроші зібрав на весїлю п. Сильвестер Кашубинський, а жертвували слїдуючі добродії: Сильвестер Кашубинський, Петро Олїйник і Андрій Гевка по $1.00; Сень Маценка, Ілько Наменюк, Роман Лицка, Луць Мороз, Стах Журанський, Павко Кіндрат і Ясько Фішер по 50 цнт.; Іван Клим, Марія Куспісь, Магда Вондерська, Настя Фішер, Марія Лукович, Андрій Бузько, Іван Яворський, Антін Фішер, Іван Іваськів і Никола Трач по 25 цнт.; Василь Гуменюк, Ясько Кіндзерський, Ясько Колісовський і Никола Панасешин по 20 цнт.; Луць Кіт 15 цнт.; Якім Бутай, Анна Ликозапа, Иосиф Бутай, Олїнка Бутай, Олена Чорна, Іван Яцура, Андрій Якубець, Евген Качмар і Теодор Семендика по 10 цнт.; дрібними датками $1.15

Galician Who Shot Governor Wants Standing Here Defined.

MIROSLAV SICHINSKY, ESCAPED FROM STANISLAU PRISON AFTER GREAT PUBLICITY CAMPAIGN, MAKES UNUSUAL REQUEST OF UNITED STATES.

"United States of America, what is my status, living in your bounds?

"Abroad I am Sichinsky, slayer, hero of the Little Russians, a people holding territory larger than Germany."

The young man who puts the strange question above—though not in those words, for he is too modest—walks the streets of New York to-day. Next week he will appear before Commissioner of Immigration Frederick C. Howe to have his question answered in formal hearing. By surrendering himself to the United States he has created a situation without precedent here.

In a score of other ways his story is unprecedented. Thirty-four millions of "Little Russians" or Ukrainians know by heart what New York will learn about him shortly. Even those versed in the histories of political murderers escapes will find this story a jar to their ideas of how a modern jail delivery is engineered. In some ways it was like the Americans' Relief of Belgium Campaign.

JAIL DELIVERY UP TO DATE.

When Miroslav Sichinsky escaped in 1911 from the prison in Stanislau, Galicia, where he had been sentenced to spend twenty years for the killing of Count Andrew Pototsky, Governor of Galicia, a certain organization in Lemberg that might well have been called "The Ukrainian Society for Effecting the Escape of Sichinsky" closed its office doors.

Its task was over. Two years before, from August 16, 1909, the day the slayer of Pototsky was imprisoned in Stanislau, the work to bring about his release had begun. There were no secrets about it. The Galician authorities were in as much of a position to learn what was going on as were the Ukrainians themselves. Plans were discussed openly. Reports of meetings at which subscriptions were taken up for the escape fund were even published in the Ukrainian paper. It was a matter of common knowledge that an elaborate organization with a large clerical staff and many correspondents was busy devising means for making Sichinsky's escape possible. This organization believed thoroughly in publicity and all the publications supported by the 4,500,000 Ukrainians in Galicia were supplied by a live publicity man with live news matter about the work in Sichinsky's behalf. Yet no steps were taken by the Galician authorities to stop this propaganda, which was quite as efficient in its way as even the Belgian relief work has proved to be.

NO FIRE EATER IN APPEARANCE.

Miroslav Sichinsky, the Gavrio Prinzip of Galicia, is in New York. Eight months ago he came to this country under an assumed name. On Monday he called upon Commissioner of Immigration Frederick C. Howe at Ellis Island, revealed his identity and asked for an adjudication of his status in the United States. He is said to be the first political offender ever to have given himself up voluntarily to the United States authorities. Commissioner Howe paroled Sichinsky in the custody of his counsel, Simon O. Pollock of 302 Broadway.

Sichinsky is far from being a fire eater in appearance. The student who shot down Galicia's Governor and who afterward returned to Galicia in wartime to help his country there is a handsome, naive, soft-spoken young man of 29, enunciating his English with a delightful accent and speaking seven other languages with ease sufficient to feel at home in them. His abilities as a linguist proved valuable to him after his escape from prison, when he posed as a Frenchman in Galicia, a Russian in Berlin and a Norwegian war correspondent upon his return to Austria last year.

According to students of Austrian conditions, the troubles which culminated in the shooting of Count Pototsky were similar in nature to those which caused the shooting by Gavrio Prinzip of the Austrian Archduke Franz Ferdinand. Bosnia's uprising was like eastern Galicia's. In eastern Galicia the peasantry and middle classes are Ukrainian (Little Russians), while the nobility is Polish. Through political manipulation, it is said, great tracts of land passed into the hands of the nobles, leaving the peasants destitute. Huge taxes were imposed upon those peasants who tried to maintain their possessions, and being unable to meet these taxes they were forced to give up their lands, whereupon the nobles assumed ownership without being assessed for the original tax that had forced the peasants out. To maintain life, it is said, the peasants were compelled to work for the nobles, their wages amounting in some cases to as much as $6 a year.

Ukrainian Deputies in the Galician Diet had time and again threatened an Ukrainian uprising, but the climax came in 1908, when the electoral frauds that had been perpetrated upon the peasantry and middle classes for over half a century became more than could be endured. The Ukrainians looked upon Count Pototsky, the Governor of Galicia, as their most bitter foe. They charged that the Governor while oppressing them in the interests of Austria-Hungary had a secret agreement with Stolipin, the Russian Premier, by which he was furthering Russia's designs upon Galicia.

On April 12, 1908, a delegation of Lemberg University students called upon Count Pototsky in Lemberg. Among the students was Miroslav Sichinsky, son of the Rev. Nicholas Sichinsky, a Deputy in the Galician Diet. While the Governor was giving an audience to the delegation he was shot down. His last words were:

"Tell the Emperor I was his most faithful servant."

Sichinsky was arrested for the shooting. As he was led away he exclaimed:

"I am no criminal! I have acted in behalf of my oppressed people!"

The Ukrainian Deputies in the Diet, according to Mr. Pollock, defended Sichinsky when he was placed on trial. The verdict of death which was passed on him was upset on appeal and a new trial granted. Again Sichinsky was convicted and condemned to die. But the pressure exerted upon the authorities was so great, the appeals from Ukrainian organizations all over the world so numerous, and the threats of an uprising seemed so potent that Sichinsky's sentence was commuted to twenty years imprisonment.

A DANGEROUS PRISONER.

He was sent to Stanislau prison, where, it is said, the warden, a Ukrainian, patted him upon the back and said: "You won't have to stay here long, my boy."

Then the elaborate machinery for Sichinsky's liberation was set in motion. Ukrainians say the passiveness of the Galician authorities to this propaganda was due to their fear of a revolution. Sichinsky was too dangerous a prisoner for their safety.

On the night of November 12, 1911, some one opened the door of Sichinsky's cell and threw a bundle of clothing inside. The prisoner donned the clothing, then took the prison garments and arranged them under his blanket so as to resemble a human form. He left an old pair of shoes beside his bed to carry out the illusion. So quickly did he go about this task that his cellmate slept through the entire performance. Then he slipped out through the open door, down the corridor and descended to a point near the prison gates, where two turnkeys, who were to accompany Sichinsky upon his journey, sat in a waiting automobile. They took Sichinsky to a nearby Ukrainian village and then they fled the country themselves, winding up in Canada.

Sichinsky's hiding place was an open secret. The Mayors and prominent citizens of several villages called and paid him their respects. Sichinsky made his way through Austria and Germany and then went to Sweden, where he stayed until the outbreak of war. Armed with the credentials of a Norwegian war correspondent he returned to eastern Galicia to learn how his people were faring. He was twice arrested, but his identity was not suspected. Finally he learned through friends that the Austrian authorities knew of his presence and asked him to leave the country. Eight months ago he arrived in this country, still with Norwegian credentials. He was not interrogated upon his arrival, and it has been intimated that if he had been he would have revealed his indentity at once.

From the moment of his landing he has been studying American conditions with all the zeal at his command. When he told friends of his desire to reveal his identity so that he could lose the thought of having entered here under false pretenses they tried to dissuade him from his course. They feared that this naive, lovable young man, who looks as incapable as a butterfly of killing a man, might be sent where the Austrian authorities could wreck revenge upon him. However, his desire prevailed in the end, and now he is waiting for the decision of the immigration officials upon his case.

(From the N. Y. Evening Sun, September 29, 1915).

ВІЧА В СПРАВІ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ.

XXV.

ГОЛІЙОК, МАСС.

За старанєм сьвідомійших одиниць відбуло ся тут дня 25. вересня с. р. українське народне віче. Віче отворив т. Ів. Затонський, котрий в горячих словах привитав зібраних нашим українським кличем: Гаразд! Дальше в своїх різких словах представив европейську війну, котра відбилась тяжким ударом на нашім родиннім краю, а головно на нашій дорогій рідні. Згадав також за Загальну Українську Раду у Відни і її цїль, а відтак покликав на предсідателя віча п. Ілька Чорного, а на заступника п. М. Федора. П. І. Чорний, занявши місце предсідателя, подякував зібраним за довірє, а відтак покликав на секретарів віча пп. М. Накрейка і Ілька Процишина. Дальше пояснив зібраним значінє і цїль сього віча, що голійоцькі Українцї давно відчували потребу такого віча і власне через се завязав ся в тій цїли комітет, котрий запросив на референта Вп. д-ра С. Демидчука. Відтак, привитавши так дорого гостя від голійоцьких Українців, попросив його о виголошенє реферату.

Др. С. Демидчук виголосив півтора-годинну промову, котру присутні вислухали з великим зацікавленєм і котру нагородили горячими оплесками.

Предсїдатель п. І. Чорний подякував п. Демидчукови за його щиру промову і загрів горячо нарід до зложеня жертв. Збіркою заняли ся пп. М. Провода і Іван Серединський. Разом всего доходу з віча було $58.02. Розхід виносив $14.89. Чистий дохід в сумі $43.13 віддіслано до „Свободи" на Фонд визволеня України. (Поіменний виказ жертводавців був поміщений в ч. 116 „Свободи", з дня 2. жовтня с. р., ч. п. 586).

По збірці предс. Ілько Чорний подякував зібраним за так щирий дар і візвав нарід до спільної згоди.

Опісля забрав голос п. В. Надопта з Людлов, Масс., котрий говорив, що другі нації жиють у красній згоді між українським нарід, а то через се, що наш нарід мало заглядає до книжки і до часописи.

Дальше забирали голос пп. М. Федорів, Ілько Вавришин, Д. Малик, Іван Затонський і Головчак, котрі взивали до внутрішного порозуміня всїх трох Товариств та до спільної просьвітної акції. На тім вивязалась дискусія о дальший комітет, котрий мав би збирати жертви на Фонд визволеня України, як рівнож скликувати в тій цїли віча. Віче одноголосно затвердило на далї той самий комітет.

Посїм предс. Ілько Чорний подякував зібраним за участь у вічу, а зокрема Вп. д-рови Демидчукови. Віче закінчено народним гимном „Ще не вмерла Україна", а вічевики одушевлені розійшлись домів.

Михайло Накрейко,
Ілько Процишин,
секретарі віча.

Кождий Русин-Українець повинен належати до У. Н. Союза! По інформації про У. Н. Союз і як до сеї організації записати ся, пишіть сейчас на адресу:

Ukrainian National Association,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ УКРАЇНСЬКЕ В ГУДСОН, Н. Й., ДНЯ 10-ГО ОКТОБРА 1915.

Отсим повідомляю всїх Русинів з Гудсон і околиці, що в недїлю дня 10-го октобра сейчас по Вечірни, котра зачне ся о 3-тій годині в лаириськім костелї, відбуде ся віче в школї.

Сподїюсь, що всї Русини являть ся на вічу і вислухають референтів та зложать свої жертви для руських калік, вдів і сиріт в Галичинї.

115 о. М. Данилович.

ДОЛЯ ПОЛЬЩІ.

ДОПИСИ.

З PHOENIXVILLE, PA.

Дня 5. вересня с. р. відбуло ся в нашій місцевости віче, котре отворив п. Дм. Навошильський, покликуючи на предсїдателя віча п. М. Воробця. Предсїдатель пояснив докладно цїль віча, просив, щоб зібрані заховались через весь час спокійно, відтак покликав на секретарів пп. Ник. Флягу і Ів. Гозіяша та уділив голосу п. Й. Лївачови.

П. Й. Лївач в початковій бесїдї звертає очи всіх ген далеко аж там на рідну країну; пригадує весну минулого року, як добре живе ся нашому рільникови, котрий працює день за днем на рідній земли, не предчуваючи нічого злого. Та нараз дає ся чути звук гейби страшної бурі; в великій тривозі лишає батько свою немічну родину, син старих родичів; ідуть, щоб ворога не допустити, та ворог зі всеї сили кидає ся на них, рубає, палить, при чім найкрасший цьвіт нашого народа так марно гине, і йде дальше вперед. Нараз стаєсь инакше. Як би зелїзним муром стають наші хоробрі борцї, проганяють ворога, сей втікає, полишаючи з так мило цвитучої країни страшну пустиню. І виходить жінка з дрібними діточками; там знов старенький батько та мати ридають бідні; все спалене, все зрабоване, нї що зїсти нї що огорнути ся. Хто їм поможе, хто їх вирятує від голодової смерти? В довгій промові наводить бесїдник примір від других народів, як вони в теперішню пору щиро дбають о добро своєї вітчини, памятають про своі родини, — а наш нарід такий байдужний! Щиро заохочує бесїдник до спільної народної праці та до зложеня жертв для голодуючих. По зібраню жертв показалось, що є і в нас такі, котрі відчувають біль своїх рідних в старім краю. Предсїдатель в імени голодуючих подякував за щирі жертви, почім виступив з бесїдою п. Коваль.

Сей милим звінким голосом та щирими словами витає зібраних, висказує сердечні бажаня, тїшить ся, що в чужій нам місцевости бачить значне число своїх краянів. Обговорює ясно початки війни; згадує про великого прихильника Славян, а між ними і нашого народа, бл. п. архикнязя Франца Фердинанда, докладно обяснює, длячого він згинув і длячого стільки тисяч наших рідних марно і передчасно пропадає. Усе те стало ся через лютого ворога Москаля. В довгій бесїдї обговорює від давнїйших до послїдного часу, як той страшний ворог всїми силами старав ся наш український нарід придавити. Згадує про молодих хоробрих борців, котрі, не зважаючи на цьвіт свого житя, йдуть сьміло і бодро у бій, щоб лиш сього ворога ослабити, щоб раз вже з ним розрахуватись. Наводить приміри других народів, висказує жаль таким, котрим би не лежало добро вітчини на серцї. Війна довго не потриває. Тепер власне пійдім слїдами инших народів, а не заведемось в наших надїях; по війнї певні будемо на сильну могучу державу, в котрій не стане нї одного кирпника.

Зазначуємо також, що перше віче в нас випало дуже хорошо. В першій мірі честь тим, котрі о то так велике дїло найбільше подбали, вдруге честь гостям-бесїдникам, котрі мимо перешкод нам послужили і найбільше в так важнім дїлї помогли.

Н. Ф—а, І. Г—ш, секр. віча.

НА ПОЛЯХ ПОНАД ДНІСТРОМ.

Підчас коли дивізія, яка борола ся з Москалями під Букачівцями, з огляду на се, що друга дивізія, яка борола ся більше на схід від неї, зістала задержана і не могла поступати більше вперед, то дивізія, яка стояла на захід від Букачовець, могла вповнї використати свою побіду і скористати з добутого переходу через Днїстер. До того причинило ся ще й те, що сусїдуюча з ними німецька армія розбила Москалів під Жидачовом і Журавном і гнала їх перед собою в напрямі Золотої Липи. Через се ті відділи армії, які до тепер стояли на полудневім березї Днїстра, могли получити ся з армією, яка здобула Львів і так сотворити знова одноцїльний фронт.

Тут на воєннім теренї, де приходило ся бороти з Москалями, на просторони далеких кільометрів є край порослий чудовими буковими лїсами. І знова нам прийшло ся шаленою їздою переносити ся через яри, долини і корита потоків то в гору, то в долину, поміж відділами ранених і полонених. Напрям наш був туди, де гремїли гармати. На право на поляні серед лїса стріляла батерія 12½-сентиметрових гармат. Се були ще недавно російські канони, а тепер пероблені віддають знамениті услуги нашій армії. На краю лїса, де стоїть пару відділів машинових карабінів, мусимо опустити віз. Знаки на могучих пнях дерев показують нам дорогу, куди нам іти, а заразом сьвідчать про се, що тут Москалї завзято боронили ся, та все таки їх ґранати падали яких 100 метрів за близко цїли. Дивне враженє огортає нас серед того лїса. Неначе колюмни якоїсь могучої катедри зносять ся в гору сїрі пнї буків, а через корону дерев лиш з трудом продирає ся сьвітло сонця. І коли наше серце може черпати розрадуі силу у тім присмерку могучого лїса, то наша нога ступає по страшних слїдах людської жажди нищеня, а понад нашими головами виючи пролїтають смертоносні ґранати.

Нараз ми найшли ся на краю провалу. Тут стрімко спадає беріг в саму ріку, яка парусот метрів в долинї веть ся скрутами серед вижолоблених скель. Тільки через вузкий бічний провал, густо зарослий кущами і терном, можна дістати ся до ріки. Тут на горі штаб артилерії уладив свою позицію в цїли слїдженя наслїдків огню власної артилерії.

Не будучи самому видимим, можна відси огорнути оком цїлу околицю. Долом веть ся ріка, на якій власне наші пionіри будують з поспіхом міст. А посїм на якого півтора кільометра широка лука, яку власне здобули австрійські війска. На нїй тепер видко тільки поодинокі ґрупи повертаючих ранених. А поза тою лукою поросли густим лїсом горбки, на яких все ще Москалї ставлять розпучливий опір.

Російська артилерія по більшій части вже зістала примушена до мовчанки. Тільки ще на однім місци, на горбку, що находить ся напроти нас, серед дерев і кущів, ще часами видно, як бухне огонь з дула російської гармати. Та і се вже не довго, бо скоро і сї послїдні російські гармати пропали. Також і лоскіт машинового карабіна з околиці горіючого по другім боцї села стає з кождою хвилиною слабший. Саме на луцї зараз перед нами стає чимраз більший рух. Наші ряди підносять ся тепер до послїдного скоку. А тепер пропадають в кущах. Ще раз зірвав ся живий карабіновий огонь, а потім нараз все умовкло. З запертим віддихом, з дальновидом перед очима, глядимо у віддаль. Але тепер не можна нїчого нї видіти нї чути. Перед силою нашого атаку, — як ми про се опісля довідали ся — Москалї, о скільки не піддались, поспішно і бездадно опустили свої становища і втікли у найблизші, вже заздалеґідь приготовані окопи.

Вертаємо лїсом назад до нашого воза. Російські полонені, що двигають тепер на своїх барках матеріял до будови моста, йдуть нам на зустріч.

Та всї вони суть страшенно помучені. Отсей малий жовтий чоловік з татарськими рисами лиця майже паде під своїм тягарем. Та вже приступає до нього ополченець, що повнить варту і питає: „Ти змучив ся? Дати тобі водки?" А посїм перевішує через плече карабін, бере від Татарина тяжкий звій дроту і сам його несе — отсей „варвар".

Підчас нашого повороту переїздимо через численні села, страшно понищені і поруйновані. А гожі, червонолиці дівчата охотно подають нашій переходячим віддїлам війска. В малім, до основ знищенім місточку, стаємо на короткий відпочинок. Серед ринку, де при дивній керниці з велитенським колесом поять перетягаючі сюди колюмни своі конї, стоїть ще пару на пів повалених хат. В однім з тих домів примістила ся тепер команда, а'се для того, що там можна було найти ще пару столів і лавок. Сей дім мусїв колись належати до заможних людий, бо у фронтовій кімнатї на стїнї ще висить в позолочених рамах дуже гарне і велике зеркало. Також пару старих різьблених фотелів якимось чудом остали цїлими. Де були колись вікна і двері, то тепер того можна тільки догадувати ся. Там тепер є самі тільки діри, які закрито зеленими галузями. А діру від ґранату в кутику кімнати тепер залатано пару дошками. Шклянок до питя не найде ся нїгде і зі сьвічкою. Та мимо того вино є знамените, а також і мінеральна вода, про яку тепер в Галичинї так тяжко. А на столї стоять пахучі рожі і чудові лелії в вазах, які були призначені до иншої цїли, — в кусниках російських ґранатів. Веселе товариство тепер тут зібрало ся. Офіцири найріжнороднїйших полків, які случайно попали в місточко, команданти перетягаючих сюди колюмн, урядники полевої почти, легко ранені, що вертають з боєвого фронту або вилїчені, що хочуть знова дістати ся тамтуди.

А ті послїдні то найбільше спішать ся. Вони боять ся, що готові спізнити ся і не бути при тім, коли Москалї остаточно зістануть прогнані з Галичини.

ЗАЗИВ ДО БРИТІЙЦІВ.

Нарід Великої Британії мусить своєю працею зменьшити тягар війни, який несе Росія.

В Лондонї видано книжку під заголовком „Терором до тріюмфу", яка містить в собі бесїди британського міністра амуніції, Лойда Джорджа, які він мав за час сеї війни. Лойд Джордж написав до тої книжки вступне слово.

У вступному слові до новиєшої книжки автор різко зазначує, що Австрія і Німеччина мають рішучу перевагу над союзниками на поли амуніції і заосмотреня війск у потрібні річи. Він взиває кожду одиницю, що чує себе Британцем, аби віддала державі все, що могло би придати ся державі в сїй війнї.

„Хотяй у союзників (Британії, Франції і Росії) є богаті жерела, хотяй цїлий сьвіт промисловий стоїть на услугах союзників, центральні держави всетаки мають велитеньску перевагу в воєнних матеріялах і амуніції. Вислїд сеї війни, як показує ся доси, не може бути сумнївний. Зелїзна пята Німеччини станула сильнїйше, ніж до тепер, на бельгійській і француській земли. Польща вже цїла в німецьких руках, а Литва переїде незадовго.

„Російські крїпости, уважані неможливими до здобутя, розсипали ся перед німецьким наступом, як піскові будівлї".

Лойд Джордж звертає увагу анґлїйської нації на те, що кожда держава союза зробила богато в сїй війнї. І Росія і Франція і Італія віддають на жертвенник сеї війни, що в їх силї. Остає Британія, яка, мабуть, не зовсім приготована на можливости, що можуть вийти з сеї війни.

Міністер згадує також висказ одного воєнного обсерватора, який сказав, що то, що зробить Британія за слїдуючих три місяцї, буде мати рішаючий вплив на вислїд цїлої війни. Згадуючи ті слова, він взиває анґлїйський нарід, щоби приносив великі жертви на жертвенник війни, а тодї буде побіда...

Цїль згаданого вступного слова є заохотити анґлїйський нарід, аби всїма силами старав ся підпомагати державу у вироблюваню воєнної амуніції, без якої побіда союзників є неможлива.

Українські Січові Стрільці.

ПОЗАДУ БОЄВОЇ ЛІНІЇ.

(ВІД ВЛАСНОГО ВОЄННОГО КОРЕСПОНДЕНТА).

(Право передруку застерігає собі автор).

— Ви хочете їхати до М? Я не можу на се позволити! А впрочім, скажіть менї, хто ви такий? — питає ся високий австрійський офіцир.

— Я Український Січовий Стрілець.

— А, так? Прошу показати леґітимацію!

Я витягаю її.

— А, так, дуже добре! Дістанете свобідний проїзд військовими поїздами до М. Але я не радив би вам їхати, бо відтам не будете могли приїхати назад.

— Чому?

— Бо хто бачив те все, що дїєть ся позаду армії на зелїзницях і дорогах, той не сьміє наближувати ся до боєвої лінії. Така моя засада, І я рішучо нїкого не пустив би. Зрештою, все буде залежати від ...ських властий. Не думайте тільки, що се дїєть ся із недовіря до вас! Зовсім нї. Просто ходить о те, що люди, — нераз в найлїпшій вірі, — розповідають про те, що бачили. Вісти про се розходять ся серед населеня і легко можуть дістати ся до відома таких панів, котрі їх використають на шкоду союзної армії.

— Я мушу їхати.

Офіцир подзвонив і приказав увійшовшому жовнїрови:

— Виставити сему панови леґітимацію на військові поїзди до М!

Я віддав військовий поклін і вийшов за жовнїром.

— — — — — — — — —

Леґітимація вже в моїх руках.

Безперечно, що то дуже добре мати позволенє їхати поїздом. Але, аби з такого позволеня користати, треба одної „дрібної" річи; треба, аби той поїзд їхав. Я знаходжу ся якраз в тім прикрім положеню, що маю вправдї леґітимацію, але не можу нею покористувати ся. І то з такої „благої" причини, що кілька миль позаду боєвої лінії стоїть вже пів року розбитий зелїзничий міст. Анї Москалї не брали ся його направити, анї союзні війска. Тож тих кілька миль треба йти пішки, або їхати, як трафить ся свобідна фіра. Але таких фір дуже мало. І нїчого тут не поможе. Як не хочеш або не можеш, — то не їди!

Іду з товаришами дорогою. Приходимо над ріку. Тут дорога нараз вриваєть ся. Через ріку був побудований деревляний міст, а тепер лише сторчать з води чорні обгорілі стовпи. Москалї його спалили, втїкаючи перед напором союзних армій.

Нїде не видко нї моста нї кладки. Тож питаємо місцевих селян, як би можна перейти ріку. Показують нам далеко побудований міст на човнах (понтоновий міст).

Ідемо туди. Там повно жовнїрів, селян, Жидів, фір, коний, виладованих товарів, поломанних коліс та инших частий возів. Доїзд до моста трудний, через болото. Воно зробило ся серед дороги, як нею перейшли тисячі війска, десятки гармат та сотки, може й тисячі возів. І то наперед московських, а відтак союзних.

Візники випрягають конї з кількох возів та спрягають до тої фіри, котра має вже переїхати через болото.

Нараз настає замішанє, крик, погейкуванє та погукуванє — і наконець віз, перевалюючи ся з одного боку на другий, поволи видобуває ся з болотяної ями. І він і люди замарані жовтим, рідким болотом.

— — — — — — — — —

Їдемо. Села ненарушені, хоч декуди були тут вже два рази бої. Декотрі корчми попалені, декотрі доми зрабовані. Вони дивлять ся на сьвіт повибиваними вікнами, — наче зі страху розширеними очима.

Довгими рядами, наче друге військо, тягнуть ся веселим цивільні хлопи і жінки з лопатами до дому. Се робітники, що направляють дороги, аби армія могла їх уживати.

В иншім місци йдуть жовнїри здовж дороги та закладають телефон. Зачіпають дроти по деревах, по корчах, прикріплюють до придорожного поруча, або й кидають його по земли.

При зелїзнім мостї працюють жовнїри під проводом офіцира-інжинїра. Все йде тут поволи, спокійно, систематично.

По дорозї місточко **Надвірна**. Трохи хат ще оцїлїло, але переважно спалене. Стоять обгорілі, закурені, зачорнїлі від диму мури; бляшані дахи запали ся до середини. Декуди червоніє цегла, декуди тільки знак, що там було людське мешканє. Все згоріло; худоба як не спалила ся, то Москалї забрали; а люди пійшли. Куди?... Хто се може сказати...

— — — — — — — — —

Наконець під'їздимо до зелїзничого двірця.

Здовж зелїзничого шляху стоїть три тисячі російського війска полоненого. Вони сїдають у зелїзничі вози і їдуть далеко за гори у чужий, незнаний край, між чужих людий. І не знати-муть довго, що там дома роблять їх рідні та свояки, їх жінки та родичі. Тільки думкою туди лїтати-муть і ще більша туга давити-ме їх серця. А лиця западуть ся, змарнїють і счорнїють з туги за своїми.

Нараз появляють ся довгі ряди синосїрих мундурів. Се сьвіже військо.

Але хтось завважує:

— То не військо, то **польські леґіонарі**...

— Та-ак...

І ми стаємо і дивимо ся.

Вони приїхали з Угорщини, давно не бачили битви і тепер знаходять ся яких 10 миль позаду боєвої лінії. Але се не перебиває одному з них нахабно хвалити ся:

— Глядїть, пани, — кличе він до нас підчас маршу по польськи — онтам стоять при зелїзничім шляху полонені Москалї. То ми взяли їх в полон.

— Хвали мя, роте, бо та розіду! — каже хтось із нашого гурту.

— — — — — — — — —

На площах, при дорогах, по поли стоять цїлі сотки фір з амуніцією, живностю, одїнєм. Се великі віддїли трену, задержані по дорозї приказом військових властий. Богато фір трену тягнеть ся поволи довгими дорогами, снїгами та болотами; і то не день, не два, а цїлі місяцї; декотрі від початку війни, — далеко від хати, від рідних, від свого села. Скільки возів поломано з того часу, скільки людий померло з виснаженя та від заразливих недуг, скільки звірят згинуло від перемученя за лихої поживи!

Декуди стоять більші ґрупи військових автомобілїв. Немало з них мчить ся битими гостинцями, бризкаючи прохожим по одїню і болотом в очи.

При дорозї стоїть великий парк возів з паладованими човнами на понтонові мости. Він вертаєть ся назад від боєвої лінії. Видко, його там не потрібно, бо майже всї мости остали ся незнищені. Але Жиди мають вже нагоду пускати з того приводу найдивачнїйші вістки: „Ого, уже наше військо цофаєть ся! Наших розбили 2 милї відси! Анї один не втік[illegible]! [illegible] прийдуть Москалї! Утікайте! Утікайте!"

— — — — — — — — —

На двірци нїхто не знає, коли який поїзд відходить, коли приходить. Годі щось певного довідати ся. Треба йти до офіцира, команданта стації.

Від нього довідуємо ся, що найблизший військовий поїзд відходить за 10 хвиль.

Се знаменито. Бо в місточку годі найти якийнебудь нічліг. Навіть офіцири мусять спати на підлогах, — так мало хат, в яких можна мешкати. Решта все зрабоване, з повибиваними шибами і рамами. Наближуєть ся до такого вікна, то відгонить нас поганий сопух. А часом знова виставить ся кінська голова і цїкавими великими очима стане розпирати ся довкруги.

Переїдете майже цїле місточко — все дивити-меть ся на вас тривожна пустка і жахливі очи порожних хат.

Тут не смерть царювала, а війна, тільки господарила дикунська рука жовнїра-рабівника, одичілого на війнї.

— — — — — — — — —

Наш поїзд посуваєть ся незвичайно повільно. Ту дорогу, яку в мирних часах переїздило ся в однїй годинї особовим поїздом, годі тепер перебути в часї цїлої доби.

Але чим дальше від боєвої лінії — тим скорше їде поїзд і тим меньший нагляд над тими, що їдуть. Зразу треба на кождім кроцї леґітимувати ся: і в поїздї і на перонї і на двірци і в місті. А чим дальше в глубину краю, тим слабша контроля, тим рідше роєвіанї мадярскі жандарми по двірцях, тим труднїйше побачити умундурованих людий з когутячими хвостами на капелюхах (стрій мадярських жандармів).

В Будапештї уже зовсім свобідно, а до Віднїя їдеть ся так, як би держава зовсім не вела нї з ким ніякої війни.

— — — — — — — — —

Хочемо довідати ся від зелїзничого кондуктора, Мадяра, в котрім місті маємо пересїдати до иншого поїзду. Говоримо до него всїми мовами, які тільки знаємо. Наконець показуєть ся, що Мадяр розуміє по нїмецьки. Зачинаємо його розпитувати про пересїданє до другого поїзду. А він як не розкричить ся на нас, як не зачне лаяти. Ми зразу здивували ся, хочемо уговкати його, — але годі. Слухаємо, о що йому ходить, а то він сварить ся, як ми сьміємо на мадярській земли говорити по нїмецьки (в дїйсности було се на угорській Українї).

— От, йому то здало би ся — замісце один товариш — так бодай на два дни московської „гостини". Як би дістав 50 нагайок, як би його добре запрано або викинено на улицю, тодї він трохи инакше співав би!

— Сему не вадило би покоштувати, який смак має війна.

— — — — — — — — —

В почекальнях більших двірців уладжені шпиталї. Довкруги смердить йодоформ та другі медикаменти. Вештають ся санїтети, бігають біло повбирані доглядачки; кудись спішить білий, молоденький медик.

Довкола лїчницї і стїни і земля обризкані рясно гашеним вапном. Се познака, що тут вже царювала примара війни, азійська холєра, або наблизила ся була недалеко і все зроблено зі страху перед нею.

Ступаючи по тій земли, немов чуєте, що вона геть у глибину пересякла страшними заразками убийчої хороби.

І несподівано з незвичайною докладностю пригадуєть ся менї яскравий образ, що не скоро зникне з моєї памяти.

В українськім гірськім селї Брзі в Галичинї, в ясний і теплий та лагідний осїнний день минувшого року ішов я спокійно в погіднім настрою дорогою попри стару церковцю. І нараз за закрутом дороги бачу: На дорозї лежить молодий жовнїр з поскоцлим вже і вкривленим лицем, перевертає ся з боку на бік, корчить ся цїлий і корчить руки і ноги та пальцї; місця спокійного не годен собі найти. Коло нього лежить воєнька торба і кріс. А кругом нїде на кілька миль нема нї лїкаря анї навіть санїтета.

— — — — — — — — —

На другім боцї двірця уладжена військова кухня для переїзджаючого війска. Якась темна шопа. В серединї кілька рудо-червоних підмуровань, а на них величезні чорні кітли.

Тут кождий жовнїр дістане через цїлий день теплий чай, а на замовленє або у відповідну пору також і росіл і добрий кусень мяса.

Ростислав Заклинський.

Камянка, дня 18. серпня 1915. р.

„ПІДУ ЗА РОБОТОЮ”.

Образець з великого міста.

Перед секретарем прокуратора стає молода 15-літна дівчинка та 12-літний хлопець, брат і сестра, що на їх лицях голод та нужда виписали незатертими знаками страшне слово: „видідичені”.

„Пустіть, пане, нашого Фреда, не держіть його у вязниці!”

„Хто є сей Фред?” — питає секретар здивовано дітий.

„Він наш брат. Його десь тут замкнули, бо кажуть, що допустив ся рабунку, але я і мій брат не віримо в се. Коли би Фред був лихим, він не удержував би ні мене, ні брата, ні мами від часу смерти батька. Я не прийшла сюди вам перешкаджати”, — говорила дальше дівчинка заливаючи ся при тих словах слезами „як би нам нині рано мати не вмерла. Мені не залежить богато на їді, але Івась не їв від двох днів, а він не привик до сего. Я обіцяла матери на кілька хвиль перед смертю, що подбаю про се, аби дати Івасикови що зїсти, а що не маю гроший, то-ж прийшла сюди, щоби ви пустили Фреда на волю. Він нам може щось заробить”.

Секретар взяв діти за руки та повів перед судію. Тут розказала дівчинка те саме.

В кілька хвиль стояв перед судією сімнайцятьлітний Фред Різен. Він не ріжнив ся нічим від своїх. І на його лици були виписані слова: „видідичений”.

Від кількох днів він сидів, чекаючи переслухання його справи.

Коли йому сказали, що мати нині вмерла, зблід, волосє спало йому на чоло та прислонило очи, з яких покотилась долї лицем тяжка слеза. В салї судовій стало тихо — присутні попанували біль „злочинця” на хвилю, а потім відбула ся коротка розправа. Фред зістав випущений на волю.

Він добув з черевика послїдного доляра.

„Возьміть се та зїджте щось теплого. Я піду за роботою, а як знайду, поверну домів!” — говорив увільнений Фред, а опісля натиснувши на уха шапку, що її може подибав десь на сьмітнику, вийшов із судової салї.

Судія, секретар та оборонець поглянули за відходячим, потім раз еще кинули оком на сиріт та забули на хвилю, що вони в суді. Коли встали з крісел, в їх очах малювалось вдоволенє, що сухі букви закона не заборонили їм увільнити „злочинця”, який пішов за роботою, щоб сиріт при житю удержати.

ЖАЛІБНИЙ ДЯК.

А що тільки в церкві дяк
„Іже” заспіває,
Бідна баба у кутику
Мало не вмліває.

Аж завважив тес дяк,
До неї забрав ся:
— Чого плачете ви так? —
Стару запитав ся.

— Як не плакати мені, —
Стара баба каже, —
Коли мене голос ваш
Аж за серце вяже?

Бо раз так моя коза
На леду кричала,
Як там її звірина
Бідну розривала!...

Степан Руданський.

СПОМИНИ СПЕРЕД УТЕЧІ МОСКАЛІВ ЗІ ЛЬВОВА.

МОСКАЛЬ (в Українськім Народнім Музею): Кажуть Українці-мазепінци, що ми некультурні дикуни. Я перший раз чую, аби дикуни ходили до музею! Як би вони мене тут побачили, то мусїли би змінити свій погляд...

КАЦАПИСКА — САРАЧИСКА.

Сів кацап тай зажурив ся,
Що нещасним уродив ся:
Дали му імя Остап,
А зовуть його кацап!
Тьфу теперки в таку моду,
Бо се диво відай з роду.
Остап то ще пів біди,
Кацап — сюди ні туди!
Най чорт візьме кацаписка,
Що му з писка смердить „виска”.
Кацап зрадник є і хрунь,
Хотяй в очи йому плюнь!
Кацапом він усе буде,
Поки кнута не забуде,
Поки пахнуть му рублї
І хрунївські дриглї!
Він запродав честь і славу,
Царську лиш хвалить державу.
А цар з Галичини втік,
Кацапів ся вже відрік!
Рублїв їм не посилає,
Бо і сам вже їх не має.
Ось-такий то русский цар,
Православний государ!
Кацаплю вже „за-ніц” має,
На Сибір всю забирає.
Ото цар вам, ото раз,
А деж царський є указ?!!
В манїфестї то стояло,
Щоби їм ся щось дістало.
А тепер, а як тепер?
Й кацаплю би ще обдер!...
Гнав жидів цар, присягав ся;
Ляхів бити обіцяв ся;
„Мазепінци! —таком вам.
Каже, жадних прав не дам!
„А всі поддані кацапи
У сметану встромлять лапи;
Рублїв всипаю висше ух,
Лише майте „русский дух!”
Кацап вірив, нагинав ся
І Сибіри дочекав ся...
І поніс там „русский дух”
Дурний кацап, клапоух!

Написав С. Т-з.

ПОЗІР! ШІКАҐО! ПОЗІР!

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

відбудеть ся

в Шікаґо, Ілл., на Савт Сайд в гали Парковій на 44-тій і С. Павліна Ст. дня 10. жовтня с. р. о год. 2.30 пополудни.

Українцї і Українки! Бажаючи познакомити людий про рідний край та про родину, яка немало зазнала біди підчас московського наїзду, і про нинї справи України, Комітет постарав ся о добрих бесідників. Тож приходіть численно.

ЗА КОМІТЕТ:

П. Щербатий, Т. Яремцьо, Д. Гнатів, М. Стахнян. 118

ПОЗІР ПІТСБУРГ, САВТ САЙД! РІЧНИЙ МІТІНГ

ЧИТАЛЬНІ ІМ. М. ШАШКЕВИЧА

відбудеть ся дня 10 с. м. о год. 3-ій пополудни в гали під ч. 537 Карсон Стр.

Кромі справ звичайних має порішити ся справи надзвичайні, як: вибір делегата на сойм і справа процесу Мирослава Січинського.

В. Малієвич.

В ТРОЙ, Н. Й. НЕМА РУСЬКОГО ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО СВЯЩЕНИКА.

Повідомляю всіх Русинів греко-католиків з Трой, Албанї і Гудсон; що в Трой, Н. Й. нема Руського греко-католицького священика і що підписаний дістав юрисдикцію від Владики над всіми Русинами греко-католиками в висше згаданих містах.

о. М. Данилович,
Телефон 626 W. 2410 — 4th Ave.,
Watervliet, N. Y.

СЬМІШНЕ.

Він знає себе.

— Пане професор, та-же ви взяли дві парасолї!

— Так, так — се якраз добре, як одну забуду, то друга лишить ся!

В суді.

Судія: Зате, що ваша корова зайшла на панський лан, заплатите панови дідичеви 10 корон відшкодованя. Розумієте?

Селянин: Розумію, пане судьо. Але я питаю ся, чому то суд не признав менї відшкодованя, коли то пан на польованю прострілив мені праву руку так, що я цілий рік не робив?

Судія: То не належить до річи. Впрочім за се вам Господь заплатить.

Селянин: А може би й дідичеви заплатив Господь тих 10 корон?

Через павутину не віддала ся.

Було дві хаті, в одні сїни.

В одній хаті була дівка і в другій хаті була також дівка, але в одній гарна, а в другій погана.

До них ходив один парубок на вечерницї, та сам не знав котру має сватати, чи гарну, чи погану.

Раз зайшов він до хати поганої дівки. Та приймила його в гості, поставила перед ним їсти і пити. Парубок зачав краяти хліб і скалїчив ся ножем.

Дайно павутини, каже парубок до дівки, я приложу на рану і скоро загоїть ся.

Деж я ти возьму павутини, коли в мене в хаті чисто, сказала погана дївчина.

На се надійшла гарна дівка і каже: Ходи до мене, я тобі дам павутини, кілько схочеш; в мене ще від сімох лїт висить на стїнах.

Парубок вже знав, з ким має женитись. Оженив ся з паскудною, а гарну лишив.

—o—

ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

Членом Українського Народного Союза може стати кождий Українець, і то мущина у вікі до 50 року житя, женщина до 40 року житя.

Вступне до У. Н. Союза без огляду на клясу обезпеченя і він виносить $2.00. В тій сумі містить ся вже належитість за грамоту, відзнаку, книжочку і т. д.

Кождий член платить через ціле житє що місяця сталу вкладку, відповідно до кляси обезпеченя і до віку (після понизше поданої податкової табелї).

В У. Н. Союзі є отсих 6 клас обезпеченя:

Кляса А. на	$ 250
Кляса АА. на	$ 500
Кляса В. на	$ 750
Кляса С. на	$1.000
Кляса ВВ. на	$1.500
Кляса СС. на	$2.000

Мущина може належати до кождої довільної кляси обезпеченя т. є. від $250 до $2.000, женщина лише до обох перших клас т. є. від $250 до $500.

Крім сталої місячної вкладки платить кождий член без огляду на вік і клясу обезпеченя додатково 35 цнт.: на фонд адміністраційний 17 цнт. (в тім містить ся вже і передплата за „Свободу”); на фонд резервовий 10 цнт., на фонд убогих 5 цнт і на фонд народний 3 цнт.

Щоби стати членом У. Н. Союза, треба бути рівночасно членом одного із відділів У. Н. Союза.

Кождий сьвідомий Українець повинен бути членом У. Н. Союза.

Близших інформацій уділить Канцелярія У. Н. Союза:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ОГОЛОШЕНЄ НАРОДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ.

До Народної Канцелярії надійшли зі старого краю листи для слїдуючих осіб:

АНТІН ЧЕРНЯВСЬКИЙ — з Волчковець.
НИКОЛАЙ БАЛЬОНИК — з Городниці.
ОЛЕКСА ЧОПЕЙ — з Дубшари.
ОНУФРІЙ АХТЕМІЙЧУК — з Русова.
ВАСИЛЬ ІВАСІВ — з Вільхівки.
ВАСИЛЬ СРАЙКО — з Городенки.
ІВАН ТОФАН — з Русова.
АНДРІЙ ДАНИЛІВ — з Ольхівни.

Просить ся інтересованих подати свою точну адресу і долучити на покрите коштів пересилки 25 цнт.

—o—

Отсим повідомляємо всїх інтересованих, що листи до старого краю відсилаємо кождого тижня, покористуючи ся найдогіднїйшими кораблями. Окремих посьвідок на висланї листи ми не пересилаємо, хиба на случай, коли лист до старого краю був реджестрований (пересилка реджестрованого листа до краю коштує 40 ц.).

Гроші передаємо до пересилки кождої пятниці. Тому хто бажає собі, щоби гроші відійшли до старого краю, повинен постарати ся, щоби до четверга находили ся вони в наших руках. Посьвідчене банку на висилку гроший посилаємо точно того дня, коли гроші зістали до краю висланї.

—o—

Всї чеки, моні ордери і листи адресувати і посилати на адресу:

INFORMATION BUREAU,
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Народна Канцелярія
„Укр. Нар. Ради” в Америці.

ЗАМОВЛЯЙТЕ УКРАЇНСЬКІ ВІДЗНАКИ НА ПАМЯТКУ ТЕПЕРІШНОЇ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ.

Накладом Української Народної Ради в Америці, з осідком в Джерзи Сіти, Н. Дж., появили ся ось-такі відзнаки для американських Українців на памятку теперішної европейської війни:

ЖЕРТВАМ ВІЙНИ 1915 UKRAINIAN RELIEF FUND

Ся відбитка представляє відзнаку лише в одній чорній краскі, бо инакше її тут не можна представити, але в дійсности відзнака є кольорова і представляєть ся так:

По середині є герб галицької України (золотий лев на синім поли), а по боках два прапори: американський та український (також в красках); згори є українська напись: Жертвам війни 1915, а під сподом англійська напись: Ukrainian Relief Fund (Український Запомоговий Фонд).

Відзнака призначена для ношеня на грудях для кождого Українця і кождої Українки у Злучених Державах.

Одна відзнака коштує 25 цнт., а коли організація або комітет замовляє більшу скількість, то платить за кожду штуку лише 3 ц. (на покрите коштів і пересилки); коли ж розпродасть відзнаки по 25 цнт., то має решту вислати до У. Н. Ради на Фонд визволеня України.

Замовленя і переписку висилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL COUNCIL,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

видані Українською Народною Радою в Америці з осідком в Джерзи Сіти, Н. Дж.

BOOKS ON THE UKRAINIAN QUESTION TO BE OBTAINED FROM: THE UKRAINIAN NAT'L COUNCIL OF AMERICA,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

THE UKRAINE, reprint of a Lecture Delivered on Ukrainian History and Present-Day Political Problems by Bedwin Sands. London, 1914. (Illustrated).—Net $0.50.

MEMORANDUM on the Ukrainian Question in its National Aspect by Yaroslav Fedortchouk. London, 1914.—Net $0.50.

THE UKRAINE AND THE UKRAINIANS. By Stefan Rudnitsky Ph. D. (With three maps). Jersey City, N. J.—Net $0.25.

THE RUSSIAN PLOT TO SEIZE GALICIA (Austrian Ruthenia) by Vladimir Stepankovsky. Second edition enlarged. (With portraits and maps).—Net $0.25.

RUSSIA, POLAND AND THE UKRAINE. By Prof. Gustaf Steffen, Ph. D., Professor of Economics and sociology in the University of Gothenburg (translated from the Swedish).—Net $0.25.

КУПУЙТЕ І ШИРІТЬ КНИЖКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ!

1-ша книжка Бедвіна Сендса п. з. „Україна” — коштує 50 цнт.

2-га книжка Ярослава Федорчука п. з. „Меморіял в українській справі” — коштує 50 цнт.

3-та книжка професора львівського університету д-ра Степана Рудницького п. з. „Україна й Українцї” — коштує 25 цнт.

4-та книжка Володимира Степанківського п. з. „Російська змова на загарбане Галичини” — коштує 25 цнт.

5-та книжка шведського ученого професора університету дра Густава Стеффена п. з. „Росія, Польща й Україна” — коштує 25 цнт.

Книжки 1ша, 3-та і 4-та ілюстровані і з картами (мапами), чорними та кольоровими. Розмірно до коштів ціну визначено низку в тій цїли, щоби книжки як найбільше розширити та осьвідомити як найширші круги читаючої по англійськи публики про українську справу.

При замовленю кождої книжки треба додати 5 центів на почту. Книжки можна замовляти для себе і для другого. По одержаню гроший і адрес вишлеть ся сейчас замовлені книжки.

Українцї у Злучених Державах і в Канадї! Поможіть Українській Народній Радї в її заходах для так важної загальної української справи!

Замовляйте скоро і як найбільше!

Замовленя треба посилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL COUNCIL,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

БРУКЛИН, Н. Й. На основі ухвали Братства Пресьвятої Тройці з дня 4. вересня с. р. буде приниматись нових членів до Братства через три місяцї без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — І. Балко А., предс.; Вол. Яськевич, секр.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО. Бр. св. Василія Великого, від. 364, подає до відома своїм членам, що річний мітінг відбудеть ся 17. жовтня с. р. Кождий член повинен явитись на мітінгу, бо в противнім разі заплатить кару після статута. На сім мітінгу будеть ся приниматим нових членів без вступного до Братства, а до У. Н. Союза після статута. — Д. Крук, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубрицї платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

Пошукую свого брата ПАВЛА СЕРГИНЮКА. Походить з села Чорківце, пов. Городенка. Хто би о нім знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Iwan Serhyniuk, Box 21, Acton West, Ont., Canada. 118

Пошукую свого крайна СТЕФАНА МАРЦІНОВ. Перед кількома роками перебував в Ню Йорку. Походить з села Волощин, пов. Бібрка, Гал. Хто би о нім знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Mike Kurdyna, 25 Spruce St., Hartford, Conn. 118-20

Пошукую своєї сестри ЕВДОКІЇ ПАРЕЩУК родом з Чернятина повіт Городенка, Гал. Має перебувати в Монтреал, Кв. Хто би о ній знав, або вона сама зволить ласкаво зголосити ся на адресу: Wasyl Pareshczuk, G. P. O. Box 411, Toronto, Can. 118

Пошукую свою сестру МАРІЮ КИЛЬЧИЦЬКУ. Походить з села Могильниця, повіт Теребовля, Галичина. Тому 4 роки перебувала в Ню Йорку. Хто би о ній знав, або вона сама, зволить написати на адресу: Марія Колодій, Zhoda, Man., Canada. 118-20

ПАРОХІЯ В ТОРОНТО, ОНТ., КАНАДА пошукує дяко-учителя. О близші інформації писати на адресу: Rev. J. Boyarczuk, 143 Franklin Ave., Toronto, Ont. 115-19

Пп. П. ЛЕВАНДОВСЬКИЙ з Гамільтон, Онт. і АЛЕКС. БЕЛЬМАС з Муз Джов, Саск., з Канади, зволять подати свої докладні адреси до адміністрації „Свободи”. Справа дотичить висланої ними передплати на „Свободу”. 109—

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єгри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = пієнєри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. красної оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 147 видана 23. марта 1915.

УБИТІ:

Галиньский Йосиф (кад.), 1 у. (13. II, 1915)
Горбовий Володимир (кад.), 9 п. (1. II, 1915)
Атаманчук Іван, 9 п. (3. II, 1915)
Береза Михайло, 18 л. (18—31. XII, 1914)
Березовський Михайло, 18 л. (18. XII, 1914—10. I, 1915)
Бернат Михайло, 9 п. (31. I, 1915)
Бондар Петро, з. о (2. III, 1915)
Буцерка, 9 п., ур. 1891 (23. I, 15)
Войтович Ілія, 80 п. (19. II, 1915)
Вовчак Теодор, 18 л. (18—31. XII, 1914)
Гринишин Іван, 9 п. (3. II, 1915)
Губіцький Михайло, 18 л. (18—31. XII, 1914)
Горецький Антін, 18 л. (18. XII, 1914—10. I, 1915)
Данко Петро, 9 п. (23. I, 1915)
Даскалюк Дмитро, 58 п. (12. II, 1915)
Дмитрів Юрко, 9 п. (23. I, 1915)
Жук Іван, 18 л. (18—31. XII, 14)
Засанський Олекса, 9 п. (1. II, 15)
Капець Якін, 9 п. (23. I, 1915)
Казимирович Йосиф, 9 п. (23. I, 15)
Кохан Петро, 18 л. (20—31. XII, 1914)
Конопельський Франко, 18 л. (18. XII, 1914—10. I, 1915)
Коник Андрій, 9 п. (31. I, 1915)
Магонець Василь, 9 п. (13. II, 15)
Мостейчук Теодор, 9 п. (13. II, 15)
Павлишин Григорій, 80 п. (28. II, 1915)
Поля Андрій, 58 п. (3. III, 1915)
Подога Іван, 9 п. (13. II, 1915)
Процко Василь, 9 п. (3. II, 1915)
Рінка Антін, 18 л.
Розпутинський Семен, 18 л. (18—31. XII, 1914)
Ручай Войтко, 18 л. (9—13. XII, 1914)
Старега Михайло, 18 л. (18—31. XII, 1914)
Сус Василь, 18 л. (18—31. XII, 14)
Тисяк Василь, 9 п. (23. I, 1915)
Цугор Никола, 9 п. (13. II, 1915)
Шлапак Василь, 9 п. (3. II, 1915)
Шміт Андрій, 18 л. (18—31. XII, 1914)
Ябчаник Іван, 18 л. (18—31. XII, 1914)
Яворський Никола, 18 л. (18—31. XII, 1914)

РАНЕНІ:

Коссак Іван (оберл.), 1 у.
Лісівський Іван (ляйтн.), 9 п. (ранений вдруге)
Мартинець Гнат (ляйтн.), 9 п. (ранений вдруге)
Андріїв Михайло, 9 п.
Андрусейко Василь, 9 п.
Арама Василь, 80 п.
Бабій Самуїл, 9 п.
Бацко Петро, 9 п.
Багрій Йосиф, 9 п.
Банась Павло, 18 л.
Беля Тадей, 18 л.
Білинський Едмунд, 9 п.
Блюй Мартин, 18 л.
Бодиар Никола, 9 п.
Бологан Лазар, 80 п.
Борщ Данило, 9 п.
Брухович Ізидор, 9 п.
Брус Юрко, 9 п.
Вичок Гарасим, 18 л.
Верещинський Василь, 9 п.
Верещинський Юрко, 9 п.
Вітрук Кароль, 9 п.
Висьновський Іван, 9 п.
Гайдучок Василь, 18 л.
Галас Йосиф, 9 п.
Галушка Матвій, 18 л.
Гнатів Іван, 9 п.
Гнидин Іван, 9 п.
Головка Іван, 9 п.
Грабовський Антін, 18 л.
Гриців Василь, 9 п.
Гутник Йосиф, 9 п.
Гивель Михайло, 9 п.
Германн Андроній, 9 п.
Гнідь Роман, 9 п.
Глова Іван, 18 л.
Гранкевич, пієнір, 18 л.
Демків Броніслав, 9 п.
Дереч Дмитро, 9 п.
Дяків Василь, 9 п.
Дмитрів Тимко, 9 п.
Долошицький Андрій, 18 л.
Дорофтей Павло, 9 п.
Дрібко Яків, 18 л.
Дутенко, 18 л.
Думитро Іван, 80 п.
Дніборадник Петро, 58 п.
Дибець Іван, 9 п.
Дявль Йосиф, 18 л.
Завойський Михайло, 18 л.
Зінин Іван, 9 п.
Зварич Киприян, 9 п.
Зимак Іван, 9 п.
Ільницький Франко, 9 п.
Івасів Василь, 9 п.
Івашків Дмитро, 9 п.
Карпинський Іван, 18 л.
Карпин Юрко, 9 п.
Кецман Прокін, 9 п.
Кернецький Йосиф, 9 п.
Кінаш Володимир, 9 п.
Кіт Іван, 18 л.
Кішук Василь, 9 п.
Кобиляк Адам, 18 л.
Кочинам Дмитро, 18 л.
Когут Василь, 9 п.
Король Теодор, 9 п.
Коєба Петро, 9 п.
Коваль Григорій, 18 л.
Козар Мартин, 18 л.
Кравчик Іван, 9 п.
Крук Ілько, 9 п.
Кухарський Станислав, 18 л.
Купиль Тома, 12 л.
Кузевич Гринь, 9 п.
Лаврів Яким, 9 п.
Лазука Дмитро, 18 л.
Лелів Василь, 9 п.
Лесів Іван, 9 п.
Лешко Стефан, 9 п.
Любінський Іван, 9 п.
Лупів Матвій, 9 п.
Лихота Михайло, 18 л.
Макосєй Теодор, 9 п.
Малик Юрко, 9 п.
Мандрик Никола, 9 п.
Маселко Петро, 9 п.
Масляник Василь, 9 п.
Мелешко Йосиф, 9 п.
Мельник Іван, 9 п. (ур. 1883)
Метик Теодор, 18 л.
Мясопуст Павло, 9 п.
Мудрик Никола, 9 п.
Михайлунів Іван, 9 п.
Нагірняк Михайло, 9 п.
Наконечний Михайло, 9 п.
Недичак Стефан, 9 п.
Новак Михайло, 9 п.
Олексевич Іван, 9 п.
Олійник Микита, 18 л.
Остапчук Василь, 9 п.
Панків Дмитро, 9 п.
Панків Михайло, 9 п.
Пасічник Григорій, 9 п.
Паєнк Михайло, 9 п.
Павлюк Василь, 9 п.
Павлишин Іван, 9 п.
Помайда Дмитро, 18 л.
Попадинець Іван, 9 п.
Процьо Стефан, 18 л.
Пристай Михайло, 9 п.
Пуняк Йосиф, 9 п.
Пилипець Василь, 18 л.
Рус Гнат, 9 п.
Савка Василь, 9 п.
Смоляк Адам, 9 п.
Станиславів Ізидор, 9 п.
Стефанишин Мартин, 9 п.
Стефуряк Никола, 9 п.
Струса Стефан, 9 п.
Стрихарський Стефан, 18 л.
Тесарович Казимир, 18 л.
Ткач Павло, 9 п.
Трепак Михайло, 9 п.
Тимків Олекса, 9 п.
Угриновський Стефан, 9 п.
Фабер Петро, 9 п.
Файчак Пилип, 18 л.
Федунів Никола, 9 п.
Фелюк Михайло, 9 п.
Фенік Михайло, 9 п.
Феник Іван, 18 л.
Фик Петро, 18 л.
Харів Михайло, 9 п.
Харовський Михайло, 9 п.
Хмиляк Лука, 9 п.
Хомичак Григорій, 18 л.
Хробак Дмитро (Василя), 18 л.
Чебеняк Йосиф, 9 п.
Чернихоський Дмитро, 9 п.
Чуба Гнат, 9 п.
Шевчук Іван, 9 п.
Шляхетка Михайло, 9 п.
Шваст Іван, 18 л.
Яцишин Дмитро, 9 п.
Явни Михайло, 18 л.

ПОЛОНЕНІ:

Чарнецький Людвик (кад.), 9 п.
Андрейців Михайло, 9 п.
Андрусів Никола, 9 п.
Андрусів Михайло, 9 п.
Андрусишин Йосиф, 9 п.
Артимович Іван, 9 п.
Атман Дмитро, 9 п.
Бабій Йосиф, 9 п.
Вадира Іван, 18 л.
Баль Йосиф, 18 л.
Банас Василь, 9 п.
Барановський Іван, 9 п.
Бараи Михайло, 9 п.
Барвінець Василь, 9 п.
Барилевич Іван, 80 п.
Барщевський Никола, 9 п.
Витвицьк Дмитро, 80 п.
Бедрій Григорій, 9 п.
Бекаш Михайло, 9 п.
Бенин Іван, 9 п.
Белень Поліквр, 9 п.
Бережанський Трофим, 18 л.
Бігун Михайло, 9 п.
Білас Андрій, 18 л.
Біленький, 18 л.
Біленький Василь, 18 л.
Бобик Дмитро, 9 п.
Богдан Антін, 9 п.
Боєчко Данило, 9 п.
Бойків Іван, 9 п.
Болеста Михайло, 9 п.
Бомбик Василь, 9 п.
Борис Франко, 9 п.
Брик Іван, 9 п.
Бриндзя Михайло, 18 л.
Брис Іван, 18 л.
Буцяк Пилип, 9 п.
Бучковський Станислав, 18 л.
Будзарин Теодор, 9 п.
Булавинець Іван, 9 п.
Бурак, 9 п. (ур. 1885)
Бурка Гаврило, 18 л.
Бужаковський Михайло, 18 л.
Бицко Дмитро, 9 п.
Вилень Теодор, 9 п.
Ванчура Альойзій, 9 п.
Ванчик Гнат, 9 п.
Василів Михайло, 9 п.
Василів Никола, 9 п.
Василишин Кость, 9 п.
Венків Михайло, 9 п.
Вецко Петро, 9 п.
Вітоняк Гринь, 9 п.
Вінтонів Григорій, 9 п.
Вісечко Стефан (Івана), 18 л.
Віщук Михайло, 18 л.
Вітвіцький-Васильковнч Стефан, 9 п.
Войтків Йосиф, 9 п.
Войтина Михайло, 9 п.
Волянський Дмитро, 18 л.
Волошин Гаврило, 9 п.
Воробець Теодор, 18 л.
Воробець Ангелій, 9 п.
Возняк Василь, 9 п.
Возьний Ілько, 18 л.
Врубльовський Стефан, 18 л.
Ванник Лука, 9 п.
Винницький Семен, 18 л.
Гацевич Стефан, 9 п.
Галадій Василь, 9 п.
Гарасимів Антін, 9 п.
Гарбуз Яким, 9 п.
Гасяк Василь, 9 п.

(Дальше буде).